

nepriklausoma lietuva



Montrealis, 1970 m. gruodžio 23 d. Nr. 1228

LE JOURNAL INDEPENDANT LITUANIEN AU CANADA • EST. 1941 • THE INDEPENDENT LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

LIETUVIAI!

Džiaugiamės šakota mūsų lietuviška veikla, džiaugiamės mūsų laimėjimais organizaciniame gyvenime, liūdiame kiekvienu nepasisekimu ar pralaimėjimu kiekvienoje lietuviškojo gyvenimo šakoje. Apie šiuos įvykius daugiausiai sužinome iš mūsų spaudos, kuri išeivijoje yra tuo veidrodžiu, kuriame atsispindi lietuviškas gyvenimas, nepaliekiant teisingų žinių iš pavergtos Lietuvos bei viso pasaulio.

Tačiau ne rožėmis klotas spausdinto žodžio kelias išeivijoje. Kaip ir mums, taip ir spaudai ne vieną kartą tenka susidurti su įvairiomis kliūtims, susilaikyti papeikimų iš pačių skaitytojų pusės, pačiai ieškoti finansinių šaltinių, nes prenumerata neatlygina visų spausdinimo išlaidų. Taip pat ir skaitytojai dažnai užmiršta laiku apmokėti laikraščio siuntimą, kai tuo tarpu jis turi laiku išeiti iš mašinų ir laiku pasiekti skaitytojų rankas.

Stovime ant 1971 m. slenksčio. Be abejo, kiekvienas mūsų turi daugelį planų ir idėjų, kurias stengsis įgyvendinti. Tačiau kiek iš mūsų pagalvoja apie lietuvišką laikraštį ar knygą, kiek mūsų pagalvoja, kad spausdintas lietuviškas žodis yra brangesnis už gražiai atrodančius, tačiau pigius įvairius blizgčius? Kiek iš mūsų pagalvoja, kad lietuviškas spausdintas žodis yra atstresnis už kardą mūsų laisvės kovoje?

Lietuviai,

Pradedame Naujuosius Metus. Kiekvienas su viltimi žiūri į juos. Viltiniai į juos žvelgia ir KLB Krašto valdyba, nes Kanados organizuotas lietuviškas gyvenimas stovi ant gero kelio, mūsų visuomeninė veikla yra gyva ir duoda gražius vaisius. Deja, kiek užmiršta yra lietuviško laikraščio ir knygos plati dirva.

Atsižvelgdama į tai, KLB Krašto valdyba 1971 m. sausio mėn. skelbia lietuviškos spaudos ir knygos mėnesių, prašydama KLB ap. valdybas aplankyti savo kolonijoje lietuvių, ypač neskaitančius lietuviško laikraščio ir prašant juos užsiprenumeruoti sau ar pažįstamam mūsų spaudintą žodį bei nusipirkti lietuvišką knygą — tas dvi gražiausias dovanas išeivijos gyvenime. Prašome lietuviškas organizacijas ir paskirus lietuvių paremti mūsų spaudą ne tik moraliai, prenumerata, bet taip pat ir finansiškai.

Tikime, kad mūsų balsas nepaliks tyruose šaukiančiojo ir 1971 m. lietuviškas spausdintas žodis pasteks kiekvieną krašto kampelį, kuriame plaka nors viena lietuviška širdis.

KLB Krašto valdyba



Liet. liaudies menas

RŪPINTOJĖLIS

ŠV. KALEDU IR NAUJUJU METU PROGA, SVEIKINAME VISUS KANADOS LIETUVIUS, VISAS KLB APYLINKIŲ VALDYBAS IR LIETUVIŠKAS ORGANIZACIJAS, KARTU SIUSDAMI NUOSIRDŽIUS SVEIKINIMUS PAVERGTO LIETUVOS SESEMS IR BROLIAMS, KURIE NEGALES SU MUMIS DZIAUGTIS IR SVEIKINTI UŽGIMUSI JEZU.

SU VILTIMI ŽIŪRIME Į 1971 METUS, NEUŽMIRŠDAMI, KAD IR JIE BUS TĘSINIŲ MŪSŲ NEPALAUŽIAMOS KOVOS UŽ MŪSŲ GIMTOJO KRAŠTO LAISVĘ, UŽ LIETUVYBES IŠLAIKYMA IŠEIVIJOJ. SEKMES ŠIUOSE DARBUOSE LIETUVIAMS ŠIAPUS ATLANTO. GINTARO KRAŠTO PAVERGTAI TAUTAI LINKIME ISTVERMES, KADANGI LIETUVIŲ SUDĖTOS AUKOS ANT TEVYNES AUKURO BUS ATLYGINTOS NEPRIKLAUSOMA LIETUVA.

KLB Krašto valdyba

J'AI LE PLAISIR, AU NOM DE TOUS LES QUEBECOIS, D'OFFRIR MES VOEUX DE NOEL ET DU NOUVEL AN A TOUS LES MEMBRES DES DIFFERENTES COMMUNAUTES ETHNIQUES DU QUEBEC.

DŽIAUGIUOSI GALEDAMAS SU KALĖDOMIS IR NAUJAISIAIS METAIS PASVEIKINTI VISUS KVEBEKO TAUTINIŲ BENDRUOMENIŲ NARIUS VISU KVEBEKEČIŲ VARDU.

Le ministre de l'Immigration du Québec
Kvebeko imigracijos ministras

François Cloutier

KALEDU SVENČIU, IR NAUJUJU METU PROGA, NUOSIRDŽIAI SVEIKINAME VISUS KANADOS LIETUVIUS. TELYDI JUS SVEIKATA, LAIME, RYZTAS IR VILTIS, KAD PRAAMŽIUOS GIMUSI LIETUVIŲ TAUTA TURI BŪT IR BŪS LAISVA.

Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadai
ir Halina Jone Žmuidziniene

POLITIKOS PAMOKA

Rankose keturių mašinėle rašytų puslapių tekstas — kalba, pasakyta gerb. William B. Macomber, jr., Valstybės departamento pareigūno, liūdinančio kongrese prarasto tyrinėjimo metu, stengiantis nustatyti visas tragiškojo incidento su Simonu Kudirka aplinkybes. Stebėtis tik tenka, koks neefektyvus, griozdiškas tas parodymas buvo, nors kalbėtojas — aukštas amerikiečių užsienių reikalų ministerijos pareigūnas.

Visas tas dokumentas, tai klasiškas pavyzdys, kaip kalbėti daug ir nieko nepasakyti. Tūščiažodžiavimas, lydimas pompastiškumo, autoritetingumo ir nusikalbėjimo. Pilotiškas rankų plovimas, kitų kaltinimas, tripsėjimas vietoje. Stebėtojai teliko paprasčiausias faktas, kad amerikienės įstaigos parodė nepateisinamą abejingumą, tiesiog ištišimą ir, kas svarbiausia, visišką nesiorientavimą padėtyje. Gal dėl to nereikėtų stebėtis, kodėl tiek daug įvairių liapsusų padaro Amerikos pareigūnai savajame krašte ir užsienyje.

Valstybės departamentas savo parodymą kongresui pradeda didžiu apgailestavimu išdavus Simą Ionovich Kudirką. Pažymi, kad toks išdavimas visiškai nesiderina su sena Amerikos tradicija garantuoti politinio asilio teises. Toliau užtikrinama, kad JAV jokių būdu to neatsisakė ir neįvyko nieko tokio, kas galėtų šioje plotmėje keisti Amerikos politiką, priimant politinius pabėgėlius.

Bandoma pristatyti visas aplinkybes, bet aiškiai stingant konkrečių faktų ir didesnių smulkmenų, kurios saistė Pakrančių apsaugos veiksmus ir visą išdavimo eigą. Garbusis pareigūnas bando teisintis pats, teisinia Valstybės departamentą, maždaug kaltina Pakrančių apsaugą, mėtoši blaškosi teigimuose, lyg ir švelnina Pakrančių apsaugos elgesį ir išvadoje turime tokius suveltus parodymus, kurie negali patenkinti apklaussinetojų — JAV kongreso narių.

Parodyme yra viena įdomi ir būdinga vieta. Tai faktas, kad Valstybės departamente visos tos žinios apie lietuvių pabėgėlį iš sovietinio laivo ėjo per vadinamąją "Soviet Desk", o ne per lietuviškąją skyrių, kuris šiuo metu yra užmestas ir priskirtas prie kitų sričių. (Šio autoriaus žiniomis, tuo metu Lithuanian Desk vedėjo žmona buvo mirusi ir jis pats dalyvavo laidotuviuose ir buvo užimtas ki-

tais su tuo susijusiais reikalais).

Todėl ir nereikėtų nė stebėtis, kad uoliejai valstybės departamento pareigūnai reikalą svarstė ne kaip lietuvišką, bet grynai sovietinį įvykį. Gal dėl to ir gavosi visas tas neryžtingumas, nesiorientavimas.

W. B. Macomber, jr., pripažino, kad jo įstaigoje įvyko komunikacijos sutrikimas (kas žino, ar tai nevyksta visą laiką...), kas ir privedė prie tų visų apgailėtinų įvykių.

Čia galima pridėti, kad apilai yra didi nesąmonė Pakrančių apsaugą laikyti Transportacijos departamento žinyboje. Anksčiau Coast Guard priklausė net izdo departamentui. Kodėl ne vidaus reikalų, karo ar laivyno ministerijoms, ir pačios iškiliausios galvos Vašingtone kažin ar galėtų pasakyti.

Tas pareigūnas baigdamas dar pastebėjo, kad prezidentui įsikišus, dabar jau imtasi visų priemonių, kad toks atvejis ateityje niekad nepasikartotų. Jau sudarytas nuolatinis ryšis tarp visų Pakrančių apsaugos institucijų ir valstybės departamento. Be to, numatomi dažni pasitarimai tarp valstybės departamento ir Pakrančių apsaugos pareigūnų.

Taip, bet tai jau neišgelbėjo Simo Kudirkos...

Al. Gimantas

PAKEISTAS
VARDAS

KLB Krašto tarybos sesijos Otavoje nutarimu, pakeistas Politinio komiteto vardas į Visuomeninių reikalų komisiją. Šios komisijos pirmininku pasilieka ir toliau Balys Sakalas, kuris taip pat yra ir Krašto valdybos vicepirmininkas.

Sąryšyje su Brazinskų pabėgimu, Visuomeninių reikalų komisija, drauge su Krašto valdyba, paruošė ir įteikė memorandumus Turkijos min. pirmininkui Ankaroje ir Turkijos ambasadoriui Otavoje. Atskiru aplinkraščiu apylinkės buvo paragintos taip pat įteikti memorandumus Turkijos min. pirmininkui.

Dėl jūreivio Simo Kudirkos išdavimo rusams, pasiūstas protesto laiškas JAV prezidentui Niksonui.

ATSTOVAI KLB
TARYBOJE

KLB Krašto valdyba į KLB Fondo tarybą paskyrė šiuos savo narius: dr. M. Ramūnienę, E. Čuplinską, B. Sakalą ir J. R. Simanavičių.

BENDRADARBIAMS, TALKININKAMS, RĖMĖJAMS IR
SKAITYTOJAMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJUJU METŲ LINKI
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

PANORAMA

VLIKO SEIMAS

Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto Seimo posėdžius Chicagoje gruodžio 5 d. atidarė Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas. Vyskupiui V. Brizgiui sukalbėjus malda, A. Kasiulaitis perskaitė velionies Mykolo Krupavičiaus, mirusio seimo išvakarėse, testamentą ištraukę. Velionis pagerbtas minutės susikaupimu.

Seimo pirmininku buvo paskiriamas M. Mackevičius, jo pavaduotoju A. Kasiulaitis. Jie pirmininkavo pasikeisdami. Sekretoriais buvo K. Miklas ir J. Jurevičius. Mandatų komisijon išrinkti dr. J. Valaitis, dr. B. Palokas ir J. Bertasius. Nutarimų komisiją sudarė dr. K. Šidlauskas, J. Skorubskas, K. Oželis, T. Blinstrubas ir L. Prapuolenis.

Dalyvavo 44 seimo atstovai ir 45 svečiai.

Po sveikinimų iškilo Vliko statuto klausimas, kurio kai kuriuos straipsnius buvo pakeitusi Vliko taryba. Neaiškumui iširti buvo išrinkta komisija iš dr. B. Nemicko, dr. V. Šimaičio, dr. K. Šidlausko, B. Bieliuko ir Z. Dailidkos. Komisijai pasiū-

lius, gruodžio 6 d. posėdyje statuto 28 str. buvo pakeistas ta prasme, kad Vliko statutą gali keisti tik seimas, bet ne taryba.

Valaitis, Vliko finansų tvarkytojas, pateikė apžvalginį pranešimą apie Vliko tarybos ir valdybos praėjusių metų veiklą. Z. Jursys, Tautos fondo vicepirmininkas, kalbėjo apie Tautos fondą apšilimui, o S. Banelis, Kanados Tautos fondo atstovybės pirmininkas, apie jo vadovaujamos atstovybės veiklą Kanadoje. Pažymėtina, kad Kanada Vliko veiklai per metus surinko apie 8.500 dol. Po pranešimo vyko gyvos diskusijos.

Pranešimus apie jėgų telkimą Lietuvos išlaisvinimo uždaviniams vykdyti pateikė dr. K. Karvelis ir A. Gečys. Pranešimuose ir diskusijose buvo iškelta daug naujų ir pozityvių pasiūlymų.

Gruodžio 5 d. vakare vyko seimo atstovų pobūvis su svečiais, koncertas ir banketas. Prieš vakarienę įvykusiame koncerte dainavo solistė Prudencija Bičkienė, fortepionu palydėjo prof. Vladas Jakubėnas. Banketo metu kalbėjo Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas ir Simo Kudirkos

įvykio liudininkas Robertas Brize. Dalyviai pranešimus išklausė susikaupę. Banketą pravedė K. Oželis.

Gruodžio 6 d. seimo posėdyje S. Dzikas, Vliko valdybos sekretorius, kalbėjo apie Vliko numatytas 1971 metais veiklos gaires. Su dėmesiu išklausyta prof. dr. B. Kaslo paskaita apie tarptautinę padėtį ir Lietuvos bylą. Po pranešimo ir paskaitos sekė išsamūs seimo atstovų pasisakymai bei diskusijos. Priimta eilė nutarimų.

I Seimą atvykęs naujasis Altos pirmininkas dr. K. Bobelis, pasveikinęs Seimo dalyvius, iškėlė kai kuriuos nesklaidumus tarp Altos, Vliko ir Bendruomenės, dedant pastangas kuo plačiau išryškinti Simo Kudirkos tragediją.

Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas tarė baigiamąjį žodį. Jis džiaugėsi pozityviais seimo atliktais darbais, darniu klausimų svarstymu, padėkojo čikagiečiams už seimo, koncerto ir banketo organizacinę ruošą.

Seimas baigtas Tautos himnu. E

VLIKO SVEIKINIMAS

BRANGŪS LIETUVIAI,

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, susirinkęs 1970 metų seimo sesijai Chicagoje, sveikina visą lietuvių tautą artėjančių Kalėdų švenčių ir Naujųjų metų proga.

Prieš du tūkstančius metų paskelbtos taikos ir ramybės šįandien neturi mūsų Tėvynė Lietuva, tapusi komunistinės Sovietų Rusijos imperikalizmo auka. Tačiau mes tikime, kad laisvės ir žmoniškumo idėjos sugrius ir mūsų tautos pavergėjų imperija, kaip kad jos yra praeityje sužlugdžiusios visus kitus prievarta ir smurtu paremtus režimus.

Šiais metais lietuvių tautą sukrėtę įvykiai tesustiprina mumyse brolišką tarpusavio meilę ir tegalvina tikėjimą, kad mūsų tauta laisvę brangina daugiau negu visa kita. Tegu tie įvykiai įkvepia mums dvasią ir pasiryžimą kovai, kad greičiau iššauštyt laisvės aušra mūsų brangiai Lietuvai.

Tegu ateinantieji metai atne-

šą mūsų tautai giedresnių dienų ir tesutrupina Lietuvos kelią į nepriklausomą gyvenimą.

Linkime visiems lietuviams, tiek gyvenantiems okupuotoje Lietuvoje, tiek ir išsivijoje, dvasinės stiprybės ir asmeninės laimės.

Telaimina Aukščiausias mūsų pastangas ir žygius, besiekiant Lietuvai laisvės.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Chicago, 1970 m. gruodžio 6 d.

AGONIJA JŪROJE

Demonstracijos prieš JAV konsulatą šiandieną yra ne naujiena ir neberanda atgarsio spaudoje bei televizijoje. Tačiau Toronto lietuvių ir kitų baltiečių protestas šeštadienį, gruodžio 5 d., susilaukė didelio dėmesio. Viena, kad ši kartą protestą kėlė Amerikos draugai, antra, jog lietuvių išdavimas sukrėtė ir pačius kanadiečius.

Demonstracijos filmo ištraukos buvo perduotos tą patį vakarą per abi vietas televizijos stotis. Pirmadienį — rytinis dienaštis "Globe and Mail" įdėjo nuotrauką su ilgesniu įrašu.

Vėliau išeinąs "Telegram" irgi įdėjo nuotrauką bei reportažą, kuriame, tarp kita ko, pažymėta, jog JAV konsulato pareigūnas užrakinęs priekines duris penkias minutes prieš demonstracijos pradžią. Iš tikrųjų tai buvo bailus pasielgimas, nes rengėjai generalinį konsulą buvo įspėję iš anksto ir prašę imti memorandumą. Šis gi atsisakė, aiškindamas, jog laikas jam nepatogus.

"Daily Star" tik 25 eilutėmis paminėjo šeštadienio įvyki, gal kiek tendencingai pastebint, kad tarp baltiečių dalyvavę ir kraštutiniai dešinieji Edmund Burke Society nariai, kurie gi atvyko be kvietimo. Vis dėlto to paties dienaštis įdėjo ilgoką vedamąjį, visais atžvilgiais palankų mums. Štai, jo svarbesnės ištraukos:

"Nukrypimas nuo įprastos JAV ir kitų Vakarų kraštų praktikos negrąžinti bėglių iš totalistinių kraštų, amerikiečių pareigūnų brutalus ir už-

SIMO KOMITETAS

Bloomingtone, Indianos valstijoje, JAV, yra sukurtas ad hoc komitetas "The Simas Committee" vardu, kurio tikslas yra įteikti peticiją Jungtinių Tautų Pabėgėlių reikalų aukštajam komisarui,

sąryšy su Simo Kudirkos išdavimu sovietams.

Čia spausdiname tos peticijos tekstą, po kuriuo ir NL skaitytojai kviečiami pasirašyti ir pasiųsti nurodytu adresu.

THE SIMAS PETITION: TO THE U. N. HIGH COMMISSIONER FOR REFUGEES

On November 23, 1970, Simas Kudirka, a Lithuanian sailor from the Soviet ship Sovetskaya Litva, sought political asylum on the U. S. Coast Guard vessel Vigilant, but was refused asylum. He was beaten unconscious by Soviet sailors aboard the Vigilant, was forcibly returned to the Soviet vessel with Coast Guard assistance, and held incommunicado ever since.

We the undersigned petition the United Nations High Commissioner for Refugees to investigate this matter in order to determine whether one or both of the governments of the United States of America or the Union of Soviet Socialist Republics abridged the rights of Simas Kudirka as defined by the following agreements: The United Nations Declaration of Human Rights, The Geneva Convention Relating to the Status of Refugees of 1951, or the 1967 Protocol to the U. N. Convention.

We further petition the Commissioner to determine the present condition of Simas Kudirka, to make recommendations to one or both of the governments involved to rectify any violation of his rights, to clarify the intentions of the law-abiding community of nations toward such incidents in the future, and to make public the results of this investigation.

NAME	ADDRESS
1. _____	_____
2. _____	_____
3. _____	_____
4. _____	_____
5. _____	_____
6. _____	_____
7. _____	_____
8. _____	_____
9. _____	_____
10. _____	_____

Please send all petitions to:

The Simas Committee
108 N. Roosevelt
Bloomington, Indiana 47401



Toronto lietuviai demonstruoja dėl Simo Kudirkos išdavimo sovietams prie JAV generalinio konsulato Toronte.

kietę elgesys yra tikrai sukrečiantis. Liūdna ironija yra faktas, kad auka buvo lietuvis. JAV niekad nepripažino Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių užgrobito ar sovietų galios legalumo lietuviams. Bet, matyti, visa tai buvo ignoruota.

"Nors šis įvykis ir neteikia garbės Jungtinių Valstijų valdžiai, tai, kaip žaibo sublyksėjimas tamsioje naktėje, apšviečia gyvenimą Sovietų Sąjungoje. Daug girdėjome apie "liberalizaciją" po Stalino mirties, bet sovietų valstybė tebėra didžiulis kalėjimas ir jo nelaimingi "piliečiai" — gimę po jungo ar jo užkrauti — tebėra žiauraus nubaudimo grėsmėje, jei jie mėgintų iš priespaudos išsprukti".

KADENCIJOS

KLB Krašto tarybos sesijoje Otavoje buvo priimta sugestija, kad apylinkių valdybos būtų renkamos bent 2

metų kadencijai.

Patirtis parodo, kad vienu metu kadencija yra per trumpa valdybai didesnius planus įgyvendinti bei pradėtus darbus atlikti.

SPAUDOS IR KNYGOS MĖNUO

Būtų gera, kad visi lietuvių būtų aplankyti namuose, kviečiant juos įsigyti lietuviškų knygų ar užsiprenumeruoti lietuvišką laikraštį.

KLB Krašto valdyba 1971 m. sausio mėnesį skelbia lietuviškos knygos ir spaudos mėnesiu. Apylinkių valdybas, lietuviškų organizacijų vadovybės prašomos atkreipti į šią svarbią išsivijos gyvenimo šaką didelį dėmesį.

Lietuviškų parapijų klebonai prašomi pamoksluose iškelti lietuviško laikraščio ir knygos reikšmę išsivijos gyvenime.

BERNARD K. SCHNEIDER, B.A., B.C.L.
ADVOKATAS

PHONE 871-1224
RES. 486-3381

DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD., W.
SUITE 1616

MONTREAL 428, QUE.

DR. A. S. POPIERAITIS

NAUJAS KABINETO ADRESAS:

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West,
Suite 215, Montreal 109, Que.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.
SAVARANKIŠKAS AGENTAS

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti QUEBEC'O ir ONTARIO provincijose

3907 A Rosemont Blvd., Montreal 408, P.Q. Tel. 722-3545

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

R.J. IŠGANAITIS, BA, BCL

ADVOKATAS

Tel: 842-1126, namų 674-7038

BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525
MONTREAL 126.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. André)
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W.
Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal

• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laike saugojimas
(Storage)
Tel. 767-6183.

Džiaugsmingų Šv. Kalėdų ir
laimingų Naujų Metų!

BELLAZZI-LAMY INC.

LUMBER - BUILDING SUPPLIES - PLYWOOD
ISOLATION - BOIS - MATERIAUX DE CONSTRUCTION
Sable - Ciment - Blocs - Cement - Stone - Sand

7682, BOUL. CHAMPLAIN

LASALLE

366-6941

Bernec Floral Co. (63) Ltd.

FLORIST - GROWER - LANDSCAPER

Tel: 365-0511

300 - 1st AVE.

LaSalle

285 - 2nd AVE.

RIVERSIDE HARDWARE

Yvan Serre, prop.
Rental & SERVICE et Location
Agent SHERWIN WILLIAMS Agent

7584, RUE CENTRALE

LASALLE

366-6060

Marché FRED'S Market

Jean-Claude Schetagne, prop.
Epicer - Boucher licencié - Butcher - Licensed Grocer
Viandes de choix - Choice Meats
COLD BEER ★ BIERE FROIDE

7691 CENTRALE

LASALLE

366-0021 366-0022

LASALLE AUTOMOBILE INC.

BRONX PARK GARAGE

Réparations générales - General Repairs

Chrysler - Dodge - Dart - Coronet - Charger - Challenger

7635, boul. LASALLE

LASALLE

366-7818

FERNAND MICHAUD

HUILE A CHAUFFAGE • FUEL OIL

2 Camions pour livraison rapide - 2 Trucks for speedy delivery
29 - 3e AVENUE

LASALLE

365-0707

JETTE & FRERE LTEE

PLOMBERIE - CHAUFFAGE - PLUMBING - HEATING
Réparations de tous genres - Repairs of all kinds

Vente - Installation - Location

Vendeur autorisé de la CORPORATION DE GAZ NATUREL
Estimations gratuites - Free Estimates
R. JETTE: Tél. 366-3239 H. JETTE: Tél. 769-5300

140 - 2e AVENUE

LASALLE

SANDY'S PASTRY & DELICATESSEN

H. & J. Kienbacher
CANADIAN AND IMPORTED CHEESES
Our Specialties: Cakes for all Occasions
European Delicatessen, German Magazines

7697 CENTRALE St., Between 6 - 7 Ave.

LASALLE

366-4614

McCarty Market

ALUS, PORTERIS

7631 Centrale, LaSalle, P.Q.

Tel. 366-6262

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

APIE DĖMĘ LAKRAŠTYJĘ

Spauda besidominčiam skaitytojui, laikraštis palieka vienoki ar kitoki išpūdį. Įdomūs straipsniai, turiningi vedamieji, nepavėlinta kronika ir geros iliustracijos laikraštį daro patrauklų ir visuomet laukiamą svečią. Arba trūkstant bendradarbių, rankiojant iš kitur straipsnius, nesugebant duoti vedamųjų, nereguliariai lankant, laikraštis tampa nebeįdomus, jis praranda skaitytojo pasitikėjimą. Tuo labiau, jeigu laikraštį pasitaiko skaitytojui neįdomių svaigėlių arba užgaulingų be pagrindo ir be platesnio paaiškinimo net menininkus įgeliančių įtaigų.

Mūsų spauda, beveik išimtinai apsiribojanti lietuviško gyvenimo išplove, yra tapusi kasdienine būtinybe. Kiekvieną kartą paėmus savą laikraštį, ten esąs turinys pain-

formuoja skaitytoją, jis praplečia lietuviško gyvenimo akiratį. Pasigėrėjus iliustracijom, perbėgus kronikos žinutes, perskaičius straipsnius, savotišką malonumą atnešęs laikraštis perlenkiamas ir padedamas. Kai kurios vietos aptariamoms ar net diskutuojamos su artimaisiais. Taip, kaip praėjusio mėnesio savaitė su savo rūpesčiais, asmeniniais išgyvenimais ir šviesesnėmis vailandėlėmis.

Visai kitoks išpūdis gavosi perskaičius NL Nr. 1226. Vietoj pasigėrėtinio, akį ir mintį pradžiuginusio savaitraščio, du nemalonūs išsireiškimai tamsia dėme užliejo visą laikraštį. Tai buvo P. Albos pasisakymas apie Vytauto Remeikos dailę ir Jokūbo Dagio skulptūros parodą. Ir Edvardo Šulaitio rėksmingas skundas, užsigavus jautriąją nuoskaudą.

Jeigu gerb. Alba savo žo-

džiaisturėjo nors kiek nuoširdumo, jeigu jis jautėsi atviras ir pakankamai autoretin-gas, kodėl jis nedrįso pasirašyti po savo neiginiais? Juk dažnas akiplėša gali parašyti, kad komercija nepadeda dailininko vardui, arba apie skonio neturinčią dievdirbį. Skaitytojas dėl to reikalauja platesnio paaiškinimo. Kitu atveju tai yra paprastas, redaktoriaus aprobuotas, tuščiažodžiavimas. Ypač skaitytojas, matęs abi parodas, norėtų plačiau sužinoti, kas P. Albos teigimu, nepadeda Remeikos dailininko vardui. Arba kodėl Albai nepatiko spalvoti Dagio paveiksliai? Įdomu, kokia būtų buvusi neiginii autoriaus nuomonė, jeigu Dagio paveiksliai būtų buvę nespaltuoti? Arba, jei skulptorius, vietoj realizmo, būtų pasirodęs su vientisu modernizmu?

Nebuvo maloniai skaityti ir Ed. Šulaitį, gyvdenantį žurnalistų įstatu. Atrodo, kad įstatuose paminėtas priklausomumas didžiojo brolio draugijai pataikė autoriui ant skaudžiausios nuospaudos vietos. Visame savo ilgame rašinyje Edvardas pakartotinai ir pasimėgdamas linksniuoja komunistą, kuris jam atrodo ir artimas, ir mielas, ir visiškai pateisintinas. Prisiminus Šulaitio pereitos vasaros kelionę į Lietuvą, jo Vilniaus dainų šventės aprašymą, taip ir persisi klausimas, kodėl gerb. autorius nepasilikio ten vietoj savo pomėgių linksniuoti.

Nors tiek gera, kad Šulaitis išėjo į spaudą atviru veidu, niekuo nesislėpdamas, pasirodymas visu savo spalvingumu. Tuo tarpu Alba tai padaryti neišdrįso. Jis iškišo savąjį trigrašį tik prisidengęs redaktoriaus laikoma šluota. S. Pranckūnas

Priešas. "Redaktoriaus laikoma šluota"? "Redaktoriaus aprobuotas"? Nejaugi? Redaktoriaus temano, kad recenzentas P. Alba yra kvalifikuotas reikšti savo nuomonę dailės klausimais. Ir randa reikalo priminti, kad kiekviename savaitraščio numeryje yra įrašyta: "Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos ar leidėjų nuomonę". Red.

PERGROMULIUOTOS ĄTRAJOS

1970 m. lapkričio 20 d. "Dirvoje" kažkas, tepasirašęs raide (n), savo straipsniu "Pranašystės apie iniciatyvos židinius" sugadina kone trečdalį antrojo puslapio.

Žinome, kad Rasteniui, Railai ir kitiems "Dirvą" apleidus, šis laikraštis atsidūrė apverktinoje padėtyje. Užjaučiame redaktorių Vytautą Gedgaudą. Tačiau nemanome, kad tuščius puslapius užpildyti "Dirvą" turėtų spausdinti kvailystės ar šmeižtus.

Štai, pavyzdžiui iš minėto straipsnio "Dirvoje":

"Nepriklausomos Lietuvos" redaktoriaus R. E. Maziliauskas "Akiračiuose" stengiasi atspėti, kaip atrodys lietuviškos išeivijos idėjinis turis netolimoje ateityje". ... "Kad ir atstovaudamas laikraštį, kurio varde simboliškai skamba "Nepriklausomybės" (sic) savoka, redaktoriaus jau dabar apvelka Nepriklausomybės (sic) sampratą įkapių rūbais". ... "Ir dabar pesi-

mistinės Nepriklausomos Lietuvos redaktoriaus pranašystės".

Šios citatos siūlo tik dvi išvadas: arba "Dirvą" redaguoja neišmanėliai, arba ji sąmoningai skleidžia netiesą. Neišmanėliai, žinoma, nesusivoktų, kad R. E. Maziliauskas "Akiračių" kovo mėn. numerįje atstovavo tikrai Maziliauską, o ne NL redaktorių, kaip kad teigia "Dirva", nes anuo metu NL dar Henrikas Nagys redagavo. Šmeižėjai gi, suvoktų chromologinę paklaidą, bet sąmoningai užmirštų ją paminėti.

Ne kitokių išvadų prašosi ir sekančios to paties straipsnio "Dirvoje" citatos:

"Maziliausko nuomone realybė nepalanki bet kurioms optimizmu atsiduodančioms nuotakomis". ... "Jo nuomone, ateities atmes Lietuvos Nepriklausomybės sąvoką". ... "Tose pranašystėse apie išeivijos ateitį, Maziliauskas pramato išeivijos liekanų primityviai suprastą tautinės kultūros kompleksą".

O Maziliauskas straipsnyje "Akiračiuose" rašė: "ateities prognozė gal turėtų nuskambėti liūdnei, bet vis dėlto optimistiškai". ... "Joks politinis veiksnys išeivijoje iš tikrųjų nebesijaus "vyriausiuoju", ir tokių veiksmų, gal būt, atsirad daugiau, su skirtingais profilais, veiklos pobūdžiu ir net skelbiamais šūkiais. Tačiau juos visus jungs viešai nedeklaruota, bet esminė pagrindinių tikslų vienybė". ... "Gerokai sumažės koncertų, literatūros vakarų, vaidinimų ir panašių renginių skaičius, tačiau jų kokybė dažnai bus gana aukšta".

Ar nebūtų geriau, jei "Dirva" persipažindintų tąjį Maziliausko straipsnį ištiesai ir neklaidintų skaitytojų savo interpretacijomis? Kažkaip norisi tikėtis, jog net ir "Dirvos" skaitytojų tarpe yra dar pakankamai subrendusių, kurių nebereikia penėti savaip pergrumuliuotom atrajom. Vacys Žižys

NERIMTOS PASTABOS

NL gruodžio 2 d. Ed. Šulaitis savo pastabose peršamūsu jaunuiams gerą progą išsimokslinti Lietuvos universitetuose net labai palankiomis sąlygomis. Bet labai sunku suprasti, ar Ed. Šulaitis yra tikras neišmanėlis-

kvailiukas, ar tik sensacijų žvejotojas? Mokslas visuomet lieka mokslu, bet Ed. Šulaitiui jau laikas būtų suprasti, kad okupanto "malonė" mums nėra priimtina nei miela.

Kai Vilniaus universiteto rektorius J. Kubilius kalba ir pasirašo po kvietimu užsienio studentams vykti į okupuotą Lietuvą studijoms, tai stebėtis tuomi netenka, nes tokia komunistų partijos ir jos sekretoriaus valia.

Aišku savaime, jog prof. J. Kubilius nėra koks neišmanėlis, kad nesuprastų, kad iš tų šiaudų nebus jokių grūdų. Studentai kaip studentai, gal ir atsirastų norinčių vykti, bet kur surasti taip moraliai kritusių tėvų, kurie, pagal kvietimo 6-tą punktą, eity prašyti atestacijos pas "pažangiuosius"? Tur būt, ir pats Ed. Šulaitis neitų prašyti panašios atestacijos pas A. Bimbą.

Ir ką pasakytų JAV bei Kanados valdžios įstaigos, sužinojusios, kad atestacijos pasirašo subversyvinės organizacijos, o ne valdžios įstaigos? Ed. Šulaitis, greičiausiai, visai neprisimena, kad dauguma mūsų po kokią tuziną autobiografijų Lietuvos okupantui jau esame prirašę 1940-41 metais. Ir įdomu, kad atatinamų formų autobiografijoms reikėtų prašyti iš Lietuvos okupanto ambasadų.

Ed. Šulaitis toliau dar postringauja, kad Altas ar Vliskas gali pекlom ir velniais atbaidyti jaunimą nuo kelionės į Lietuvos universitetus.

Reikia pabrėžti faktą, kad dauguma Vlisko, o iš dalies ir Altos bei kitų už Lietuvos laisvę kovojančių institucijų žmonės dar nuo 1918 metų dirbo ir dirba sunkų rezistencinį darbą prieš įvairius Lietuvos okupantus. Tad jie ne tik kad gali, bet ir privalo tam tikrais atvejais lietuvišką išeiviją išpėti nuo netikrų pranašų.

Ed. Šulaitis, kiek mums yra žinoma, dar tik visai neseniai liūvėsi valės savo nosytės skylutes liežuviu galiuku. Jis, kaip žymus autoritetas, net nesidrovė prieš jo nuomonę pasisakančius sugretinti su A. Bimba ir panašiais "pažangiaisiais". Čia prisimena liudies išmintis: kuo pats kvepia ir kitą tepa.

A. L.-s

CITATOS

"KERĖTOJAS"

IR "FOKUSININKAS"

"Naujienos" gruodžio 8 d. paskelbė vedamąjį apie Vlisko seimą, kuriame ir taip rašoma.

"Be jau minėtų pranešimų, Vlisko seimanas buvo atvežti dar du programos pildytojai: vienas kerėtojas ir vienas fokusininkas. Kerėtojas gerą pusvalandį aiškino seimo nariams, kaip būtų gražu ir gera, jeigu taip būtų. Nepatiktiniais faktais ir girslais jis supynė tokią gražią tremtyje esančių lietuvių troškimų pyne, kad jam plojo net ir tie, kurie Lietuvos gyvenimo tikrovę geriau pažįsta. Kerėjimo darbam buvo įtrauktos ir autobusė sėdinčios ir įlipusiam žmogui sėdynės neuždžiančios lietuviškos moterėlės; ir Lietuvos laisvei dirbti norintis, bet lietuvių tautos kovą už laisvę studijuoti nesiryžtas jaunimas; ir aukštus mokslus baigę vyrai ir moterys, bet Lietuvos politikos klausimų svarstyti nenorintieji profesoriai ir mokslininkai. Tie kerėjantieji troškimai savo laiku buvo platunami privačiais laiškais, vėliau multiplikuojami, o šiaudieniais jais jau bandoma sužavėti ir kovą už lietuvių laisvę vedančius žmones. Troškimų pyne buvo gražiai sunarpiota, Gaila, kad tai buvo tikrai troškimai. Gyvenimo tikrovė yra kitokia.

"Bet svečius ir kerėtojo daug pasaulin aukeltus Vlisko politinių kovų veteranus gražiausiai nutiekė Chicagos seimaras atvežtas fokusininkas. Magišku rankos pamojimu jis ne tik nuo žemės paviršiaus nušlavė visas Vliską ir Altą sudarančias organizacijas, bet jis pradėjo tuščiais žodžiais cementuoti jokio užnagario neturinčią draugiją. Savo laiku tie patys fokusininkai buvo pasišovę atvesti į Vlisko seimą 50 stiprių vyrų ir perimti visus Vlisko reikalus savo kontrolėn. Amerikoje jėgos vartoti jie nedrįso, bet Chicagoje jie atsuntė visuomeninius reikalus tvarkyti pareigūną, kuris turėjo drąsos seimui pasakoti, kaip reikėtų vadovybėn pakviesti būtinai vadovauti norinčius vyrus..."



ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIAS S-tas	5.0%
ŠERUS (numatyta)	6.0%
TAUPOMASIAS S-tas	6.5%
TERM.IND. 1 metams	7.25%
TERM.IND. 2 " "	7.75%
TERM.IND. 3 " "	8.00%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

(iskaitant nario gyvybės apdraudą iki \$10,000 paskolos sumos)
ASMENINES, čekių kredito ir nekiln. turto (rezidenc. nuosavybės) iš 9%
INVESTACINES pagal ju rūši nuo 9.5% iki 12%.

TERMINUI suejus paskolos atnauginamos iš tuo metu galiojančio palūkanų procento.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienius. Vakara - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakara - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA

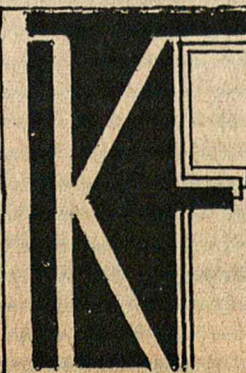
6695 — 35th Avenue, Montreal, 409.

TEL. 727-3120

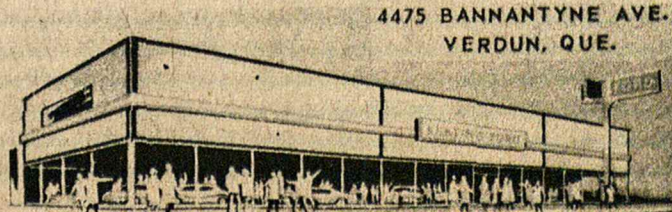
NAMŲ 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

KOMERCINIO, PRIVATAUS TURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS



Keating FORD Sales Limited
4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.



Nauji ir naudoti automobiliai garantuoti nuo 1 iki 5 metų

TEL: 769-8831
Namų 366-2548

PINTO
MAVERICK
TORINO



Sales Manager
Leo Gureckas

Tel. 769-2941

We Call & Deliver
Allons chercher et livrons

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Kad tarp dabartinio išelvijos lietuvių jaunimo ir vyresnių jų yra susidaręs štoks ar toks terpeklis, tur būt, niekas neabejoja. Nesutariama gal tik dėl tų skirtibių pobūdžio ir esmės. Antra vertus, pasigendame tikro ir nuoširdaus dialogo tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų, pasigendame išsiaiškinimo ir išsikalbėjimo, pasigendame tų esminių skirtibių ir pagrindinių bendrybių išryškimo. Čia spausdinamas rašinys, gal būt, padės tokį dialogą pradėti.

Šitas rašinys yra santrauka paskaitos, kurią Vladas Gedmintas skaitė Nottinghamame, Anglijoje, kaip tik vyresnio ir senesnio amžiaus lietuviams. Be abejo, jis kalbėjo nuoširdžiai ir drąsiai. Drąsiai ta prasme, kad jis savo išvadas bendrino, taip sakant, pasirinktąją temą pristatė jau suvirškintą ir neišvengiamai perleistą per jo asmenišką prizmę. Būtų iš tikrųjų labai įdomu, o gal ir svarbu, kad tiek vyresnieji, tiek ir autoriaus bendraamžiai iškeltaisiais klausimais pasisakytų, kad iš tikrųjų gal išsivystytų dialogas.

Vladas Gedmintas yra jaunas Amerikos lietuvis, atitarnavęs JAV kariuomenėje, atsargos kapitonas, kuris šiuo metu gyvena Belgijoje ir tarnauja First National City Bank of New York Briuselio skyriuje.

Normaliai, jei čia, Anglijoje, yra veikiami tokiose pat vėžėse, kaip ir Amerikoje, šitokiame minėjime ataidėtų didvyriški Lietuvos karžygių žygiai, būtų skaitomi visoki atkūrimo aktai, įsakymai ir pan.

Neneigiant to, nes tai labai reikalinga ir naudinga, norėčiau nukreipti jūsų mintis į truputį kitokią plotmę. Į tai, kas, mano supratimu, šiomis dienomis yra labai, labai aktualu, kas liečia visas mūsų pastangas Lietuvos klausimu.

Norėčiau šiandieną padiskutuoti šių dienų jaunimą. Kalbėsiu apie mūsų jaunimą Amerikoje.

Atsiminkime, kad kiekvienas iš mūsų sensta, kad vieni vėliau, kiti anksčiau turėsime užleisti tolimesnę kovą tam šių dienų jaunimui. Turime atsiminti, kad tas jaunimas irgi suaugęs ir pasidarys tuo "senu kriuenu, gyvenančiu pračityje". Atleiskite už terminą — bet paraudojau jį, kadangi jis yra labai populiarius šių dienų Amerikos jaunimo tarpe.

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

LIGOTĄ ISVARO MISKAN

Rytojaus dieną mane vėl šaukia raštinėn. Nueinu. Pirmininkas keikiasi ir varo mane miškan. Rodau pažymėjimą, kad nuo sunkių darbų esu atleista, bet tas pažymėjimas nieko nepadeda.

— Vaziuok! Šakas nuo medžių genėti yra lengvas darbas.

— Kas gi nusileidęs medį atiduos kitam šakas genėti, — pasakau pirmininkui, bet jis nė negirdi.

Pavargau nuo tų nuolatinių ujimų, grasinimų ir kasnakt tampymų raštinėn. Šeimnininkas mane gąsdina ir pataria nesipriešinti. Apsisprendžiau važiuoti. Turiau sveikatos pažymėjimą, tai gal vėliau iš tos taigos išsipačiosiu.

Pastotys važiuoti į Podolsko miškų kirtimo stovyklą jau buvo pasiruošusios. Pasiėmiau dėžutę, susimečiau savo skudurėlius, įsidėjau bulvinių galkučių ir išvažiauvau.

Apsistojome tuose pačiuose barakuose. Gyvenimo stovykloje niekas nesirengė gerinti, nes buvo laikoma, kad čia viskas puikiai sutvarkyta ir stovykla pakankamai gerai administruojama.

Atradau daug pažįstamų darbininkų, kurie ir pernai kirtu mišką. Girdėjau ir pusbrolius Levinus, suplančius tas pačias gražias melodijas. Mačiau kelius naujus lietuvių veidus. Jei visi buvo labai vieningi, sąžiningai dirbo, bet ambicingi ir neatlaidūs: "Neteisingai neužkabink!" Užkabinti nenusileidžia ir kaltininką pasirošę vietoje sumalti. Rusai jų bijo ir šalinasi. Niekas jų neišdrįsta užkabinti ar nustumti. Jei buvo mūsų pasididžiavimas. Kai matai, kad lietuvius nesileidžia spardomas ir ujamais, tai krūtinėje maloniai šilta pasidaro.

Taiga ne visada buvo palanki žmonėms už jos kirtimą ir naikinimą. Tūkstančius metų ji buvo laisva. Niekas jos nekirto, nemindžiojo ir nedrumstė jos ramybės.

Miškų dievačiai, užsirušinę ant žmogaus už jo godumą, kartais įj smarkiai baudavo. Į miško gilumą nuvesdavo drąsuolius, kurie tarėsi gerai pažįstą taigą, susukdavo jiems galvas ir paklaidindavo. Vieniems skirdavo lengvesnę bausmę — sušalti girių klūdomose; kitiems skirdavo sunkesnę bausmę — mirti badu. Ir vieni ir kiti kauklelius apgrauždavo žvėreliai ir skruzdėlės. Kartais ir labai žiauriai mirių žmonių skirdavo. Vienam lietuviui tremtiniui paslydus, traktoriaus velkamos rogės nuplovė abi kojas. Atvežė rikiarį į baraką ir čia pat jis tuojau mirė. Baisu žiūrėti į tokį šiurpų vaizdą. Labai gaila bendro likimo draugo. Jo tik siela grįš į savo gimtuosius namus ir tėvų žemę.

kumą ir rado vietą savo energiją išlieti.

Šis jaunimas buvo jau galvojančio amžiaus. Jis buvo matęs karą, jo žiaurumą. Jis buvo pergyvenęs labai sunkius laikus. Kitaip sakant, jis buvo užsigrūdinęs. Jis buvo kietas. Jis jau turėjo savo nuomonę ir filosofiją.

Politinėje sferoje jis buvo labai užkietėjęs. Šių dienų pacifistų idealai mažai ką reiškia jaunuoliui, tėvą ar motiną praradusiam genocide. Jis norėjo kraujo. Akį už akį. Jo organizacinė veikla tai labai aiškiai parodė per surašytas konstitucijas. Maiau, kad, beveik be išimties, rasiše konstitucijose aštrų nusistatymą prieš komunizmą.

Jei taip galima išsireikšti, šis jaunimas didele dauguma buvo "dešiniojo sparno" nuotaių. Patriotizmas buvo vienas iš aukščiausių jo idealų. Pasigailėk Dieve to, kuris bent truputį nukryps į kitą pusę.

Šis jaunimas buvo uždegtas idėja, kad Lietuvos išlaisvinimas bus už kelių metų. Daliai kaltė šiai klaidai tenka jų tėvams, bet gal ir negalima nieko kaltinti, nes pasaulinė politika ir jėga mažai rūpinosi vienu lašu kibire.

Kartu su šiuo kietu nusistatymu politinėje plotmėje, šis jaunimas buvo beveik išsemtas filosofinėje sferoje. Jaunimas jautėsi visiškai be filosofinių pagrindų. Jo visa žmoniškumo filosofija buvo palaužta ir nutrenkta į dumblą. Krikščionių filosofija todėl, kad neįstengė išvengti Hitlerio genocido, komunizmo — už savąjį genocidą Rusijoje. Lietuvos užgrobimas parodė, kad demokratiškoji filosofija neišlaiko savųjų pažadų.

Jaunimas jautėsi pakrikęs,

jis veržėsi į organizacijas, ir jis šias organizacijas taip stipriai ideologiškai paveikė, net šiandieną tos pačios organizacijos kankinasi savo viduje, nes anų laikų pagrindai yra nepakreipiami, nekaltant apie pakeitimą.

Suglaudžiant, anų dienų jaunimas pasižymėjo: 1. Labai tvirtu politiniu nusistatymu dešinėje pusėje; 2. Tvirtu ir be galo giliu patriotizmo jausmu; 3. Naujos arba ir senos filosofijos ieškojimu organizacijose; 4. Esminiai stipria organizacine veikla; 5. Idealizmu atkurtose organizacijose.

Bet šie labai gražiai skambantys tų laikų jaunimo aspektai turėjo ir savo vidinių problemų. Tos problemos, tos padarytos klaidos ir neišspręsti pagrindiniai principai labai žiauriai atsiliepė po 10 metų.

Maždaug nuo 1958 iki 1965 m. lietuviškasis jaunimas pergyveno didžiulę krizę organizaciniame ir asmeniškame gyvenime. Ši krizė paveikė visas lietuvių kolonijas, visas organizacijas ir daugumą paskirų jaunuolių. Ji kilo, mano supratimu, dėl pagrindinių klaidų, padarytų pirmoje stadijoje, būtent, tarp 1949 ir 1957 metų. Kai kurios šios klaidos buvo neišvengiamos, kai kurios aštresnės savo rezultate ir kai kurios net nebuvo tuo laiku suvoktos.

Pirmausia, pakreipdami savo organizacijas į labai aštrų dešiniųjų sparną, jie užkirto kelią ateities jaunimui. Užkirto tam jaunimui, kuris jau nebejautė tų pačių jausmų, nebegalvojo tokioje pat plotmėje ir kuris nebuvo pergyvenęs tą patį pragarą, nesuprasdamas nė buvusiųjų nuotaių.

Ši "klaida" gal ir nebuvo neišvengiama. Antrą gal nebūtų buvę to pagrindo organizuoti. Betgi ji savo efektą turėjo. Kai kurios jaunimo

kiu pareinančių iš miško darbininkų. Visi būna patenkinti, kad grįžus nereikia patiems virtis ir paruoštas bulves skaniai suvalgo. Tik visa bėda, kad ne visi turėjo druskos, o nesūdytos bulvės neskanios. Karo metu ir užsimuš, bet druskos negausi. Jei kas turėjo atsargų, tai tas atsargas ir trupino.

Aš įsitaisiau nebogai, bet labai gaila mūsų jaunųjų tremtinių. Štai Nijolė Jasiukaitytė, vos tik sulaukusi šešiolikos metų, jau dirba miške. Ji Lietuvoje baigusi septynias klases. Tėvynėje galėjo baigti gimnaziją ir būti savo kraštui reikalinga, o dabar tokiai jaunutei reikia taip sunkiai mišką kirsti. Miške dirba ir Lionė Juodvalkytė su Aldute Lukoševičiute. Šios truputį vyresnės už Nijolę, bet ir joms per sunkus ir pavojingas darbas miške. Be to, ir jos alkanos ir joms badas žiūri akysna. Ar išeis gyvos iš čia? Sunkus darbas, šaltis ir nepatogumai palauš jų jauną organizmą, jei ne šiandien, tai rytoj.

Siemet darbo sąlygos dar sunkesnės, nes kasmet miškas nuo stovyklos bėga ir kelias į darbovietę vis ilgėja.

Sunku visiems tremtiniais. Vargas bujojo, silpnino mūsų fizines jėgas, bet stiprino dvasią. Nors buvome ujami, bet darėmės atkaklesni, ryžtingesni ir sielos kumpatyje ruseno viltis, kad vis dėlto grįšime į namus.

Antrą žiemą miške praleidau gerai. Šiaip taip pramitau ir nereikėjo šalčio kėsti. Žinoma, buvo nelengva, bet Sibire apie lengvatas tremtiniai negalvojo.

Nors išbarė mane felčeris, bet pažymėjimą gerą parašė.

OBLIGACIJOS

Obligacijos tai valstybiniai paskolos raštai, kuriuos visi sovietų piliečiai "laisvu" noru pasirašo. Vėliau paskolos raštus reikia išpirkti arba atskaityti iš algos ar uždarbio.

Vieną vakarą atbėgo pasiuntinė ir liepė man greičiausiai ateiti į raštinę.

Greit apsiuolku ir einu. Eidama galvoju, kam jie dabar mane šaukia. Gal vėl išgrūs kur nors toli sunkiems darbams.

Nueinu. Už stalo sėdi keturi vyrai: komendantas, enkavedistas, kolchozo pirmininkas ir raudonojo kampelio vedėjas ir kartu agitatorius. Trumpai paaiškina, kad dabar karo metas, valstybei reikia daug pinigų ir aš turiu pasirašyti keturių šimtų rublių sumai obligacijas. Jiems ramiai ir nesikarščiuodama pasakiau, kad aš visai neturiu pinigų duonai nusipirkti, o iš kur aš paimsiu tuos pinigus obligacijoms išpirkti. Neturiu ir jokio daiktėlio parduoti. Jei būčiau savo krašte, ką nors parduočiau ir surinkčiau kiek pinigų, o dabar aš nieko neturiu ir nesirašysiu.

Kaip įdiegtas šoko komendantas, pradėjo ant manęs rekti ir kumščiu stalą daužyti. Išplūdo visokias necenzūruotais žodžiais ir ant galo pridėjo:

— Ty litovskaja suka — tu lietuviška kale, kaip išdrįsti nepasirašyti ir atsisakai paremti valstybę. Šitokias reikia į kalėjimus sumesti, o ne kolchozuose laikyti.

Komendantas berėkdamas pavargo, jo pareigas paėmė antras, paskum trečias ir pagaliau raudonojo



LAISVALAIKIO VALANDA

E. Šulacio nuotr.

organizacijos net palūžo dėl šios vienos klaidos. Turiu omenyje tautininkus.

Antroji klaida buvo patriotizmas, ir ji buvo bent dalinai išvengiama. Kad patriotizmas iš esmės yra teigiamas reiškinys, yra aišku. Kitaip mūsų sukurtos organizacijos liktų be vieno iš svarbiausių principų. Bet organizacijos taip aukštai iškėlė patriotizmą ir taip jo išreiškimo formą suvaržė, kad antros kar-

tos jaunimas to jau jokių būdu nebegalėjo priimti pilnutinai. Tuo labiau, kad tie patys organizatoriai, tie šulai, kurie sukūrė organizacijas, negalėjo tam prieaigliui išaiškinti, kas tai yra patriotizmas.

Labai gerai prisimenu vieno ateitininkų vadovo atsakymus. "Patriotizmas", sakė jis, "yra tėvynės meilė". Kai paklausiau, kodėl turiu mylėti tėvynę, jis atsakė, "Kadangi esi lietuvis". Jis žinojo,

kampelio vedėjas.

Aš jiems vis tą patį kartojau, kad nieko neturiu, esu kaip stoviu ir nesirašysiu. Daugiau nieko nesakau, tik stoviu, tyliau, klausausi ir stebiu taip uolius sovietinius pareigūnus.

Visi išsirekė, pavargo ir pradėjo mane ramiau įtikinėti, kad obligacijas turiu pasirašyti.

Prisimetus neišmanėle, paklausiu:

— Laisvas pasirašymas ar prievarta?

Jie man atsako:

— Laisvas. Jokios prievartos nėra ir negali būti.

Pas mus visi piliečiai yra sąmoningi ir supranta valstybinius reikalus.

— Tai kam mane verčiate pasirašyti, jei tas pasirašymas laisvas ir nėra prievartos?

Vėl pasiuto visi iš eilės ant manęs rekti. Visi muša vienan taškan, kad aš sovietinės valstybės priešas, kad reikia mane sušaudyti ir į purvą suminti.

Raštinėje mane išlaikė iki vidurnakčio, bet aš nesutikau pasirašyti. Pagaliau paleido namo ir liepė iki ateinančio vakaro apsigalvoti.

Kitą vakarą vėl šaukia į raštinę. Tie patys keturi vyrai kaip žvėrys puola mane ir verčia pasirašyti obligacijas.

Giedu jiems tą pačią giesmę, kaip šaltagiedis:

— Neturiu pinigų ir nesirašysiu.

Vėl mane išlaiko iki vidurnakčio. Gąsdina, kaip tik išmano, įsūtę griežia dantimis. Jau maniau, kad mane į gabaliukus sudraskys.

— Ar pasirašysi? — dar paklausia.

— Neturiu pinigų ir nesirašysiu.

Visi pavargo ir vidurnaktį paleido namo, bet pasakė, kad rytoj mane vėl į kalėjimą.

Kitą dieną jau ruošiausi kalėjiman. Apsivilkau geresniais apatiniais ir geriausia sukute. Į maišą sušidėjau savo kunklelius, pasidariau bulvinių galkučių ir laukiau. Išlaukiau visą dieną — neveža.

Trečią vakarą vėl šaukia raštinėn. Nueinu. Už stalo sėdi tie patys vyrai — nė vienas velnias neišvažio. Ir vėl daina prasideda iš pradžių. Rėkia, siunta, keikiasi ir verčia pasirašyti. Tai sena komunistų taktika, visu smarkumu pulti savo auką ir terorizuojant ją palaužti. Šiandien namo jau nepaleidžia ir sako:

— Vešime kalėjiman, tai ten būsi sukalbamesnė ir pasirašysi.

Pabūgau. Per tris naktis palaūžė jie mane ir obligacijas pasirašiau. Tam kartui iš kilpos išnirau. Gal tik pratėjau ar atitolinau sunaikinimą. Vistiek jie savo padarys. Tik tam čia mus ir atitremė. Gerai, kad dar šiandien gyvenu, nors alкана ir žiaurioje nelaisvėje.

Passaulinis karas tikrai atneš mums laisvę. Nepasirašius tuojau sutvarkytų. Parėmiau "laisvu" noru sovietinę imperiją keturiais šimtais rublių, kurių neturiu ir neturėsiu.

Taip jie prievartavo visus tremtinius. Vieni valstybinę paskolą lengva ranka pasirašė, kiti spyrsi kaip ir aš, bet vistiek pasirašė.

Aš gyva. Šiai dienai ir to pakanka.

Bus daugiau

kodėl lietuviai myli Lietuvą. Jis ten savo vaikystės dienas praleido, o aš vos gimęs iš jos išvažiavau.

Į tą klausimą vienas skautų vadovas atšovė: "Todėl, kad skautai turi būti patriotai".

Prisidėjo prie klaidų ir neišsipildžiusi svajonė — išlaisvinta Lietuva. Daug ką tas paskatino kaltinti savo vadovus ir tėvus net tiesiog meilėje.

Tos klaidos bent dalinai buvo galima išvengti. Jeigu jie būtų aiškinę šį idealą kitokių būdų, pavyzdžiui, "patriotizmas yra noras būti su savais, yra noras dirbti savai žemei, yra noras būti laisvam sambūryje, laisvame savo krašte", tada, manau, kad gal būtų mažiau buvę girdėti komentarų, kaip, "o kas man ji, aš gimiau Vokietijoje, augau Amerikoje, ką ji man davė?" Arba, "aš gimęs Amerikoje, aš jos nepažįstu, mano kalba bloga — kaip gali būti patriotas?"

Trečioji klaida ir, gal būt, didžiausioji klaida buvo nepaaušimas prieauglio vadovauti. Pirmoje stadijoje Atlanto rajone skautų stovyklos pritraukdavo tarp 325 ir 375

stovyklautojų. Antroje stadijoje šis skaičius nukrito iki 120. Kai vienu laiku New Yorke ir Waterburyje veikė gyvos ir stiprios skautų ir skautiškų draugovės, per ant-rajį laikotarpį beveik visiškai pranyko veikla. New Yorke iš skautų Vyčių d-vės liko tik du. Tokia pat padėtis vyravo ir kituose miestuose Amerikoje.

Priežastys gana konkrečios: 1. Tas veržimasis į organizacijas, tas ieškojimas asmenišką gyvenimo ir tas bendras reikalas nepaliko beveik laiko prieaugli ar vadovus ugdyti; 2. Suaugimas į universitetinį ir vedybinį amžių labai praradino tą pirmutinį jaunimą, kuris būtų galėjęs užkirsti vadovų spragą; 3. Bendras atoslūgis organizacijose. Taip sakant, jausmas, kad organizacija atkurta, kad jau kito eilė, nes atlikom savo dalį.

Būtinai reikia pažymėti, kad šitie visi pirminiai organizacijų požymiai, kaip šovinizmas, patriotizmas, ideologijos bei filosofijos ieškojimas ir t.t., taip suvaržė organizacijas struktūriškai, kad antros kartos jaunimas

nebegalėjo to pakelti. Jie pasidarė pasyvūs, tada įkrito į apatiją ir galop pradėjo dideliais skaičiais trauktis iš organizacijų.

Ne vienas prisimenate tas aršias kautynes tarp skautų ir ateitininkų Lietuvoje ir Vokietijoje. Apie priežastis šių peštynių Lietuvoje daug nežinau, bet jų kilmę į Vokietijos stovyklose galiu tik tokiu būdu pateisinti — gal žmonės neturėjo ką veikti. Tad ir atkūrė tas pačias organizacijas.

Bet, kai visą šitą pervežė į Ameriką, man šiurpas nukratė. Seniai esu nematęs šių ir kitų ideologinių organizacijų konstitucijų. Jei jos nebuvo pakeistos, ten maždaug taip įrašyta: "Šios korporacijos (organizacijos) narys gali priklausyti tik vienai ideologinei organizacijai". Gal būt, tai buvo reikalinga anais laikais Lietuvoje, kur buvo daugybė jaunimo. Bet Amerikoje ir Europoje toks reikalavimas, mano supratimu, yra grynai pražūtis. Mūsų per maža, kad statyti tokius reikalavimus.

Be to, jaunuolis, vaikas priklauso organizacijai dėl to, kad jo draugai priklauso. Tik daug vėliau šis jaunuolis įsisąmonina ideologiją.

Šios organizacijos buvo suvaržytos ir kitokia linkme. Antros kartos jaunimas, norėdamas organizacijose ką nors pakeisti, atsimušdavo į sieną. Pavyzdžiui, skautai reikalavo daugiau bendrų laukų su skautėmis. Atsakymas buvo vadinamoji "geležinė uždanga". Taip, buvo bendras lauzas, bet skautai sėdėjo vienoje pusėje, o skautės — kitoje.

Vienas ateitininkų vadovas atsakė moksleiviui į klausimą, kodėl nėra daugiau fizinio lavinimo veiklos organizacijose: "Todėl nėra, nes mes auginame inteligentiją, katalikišką inteligentiją. Tam reikia eiti pas skautus, kurie po miškus bėginėja ir mazgelius raišioja"...

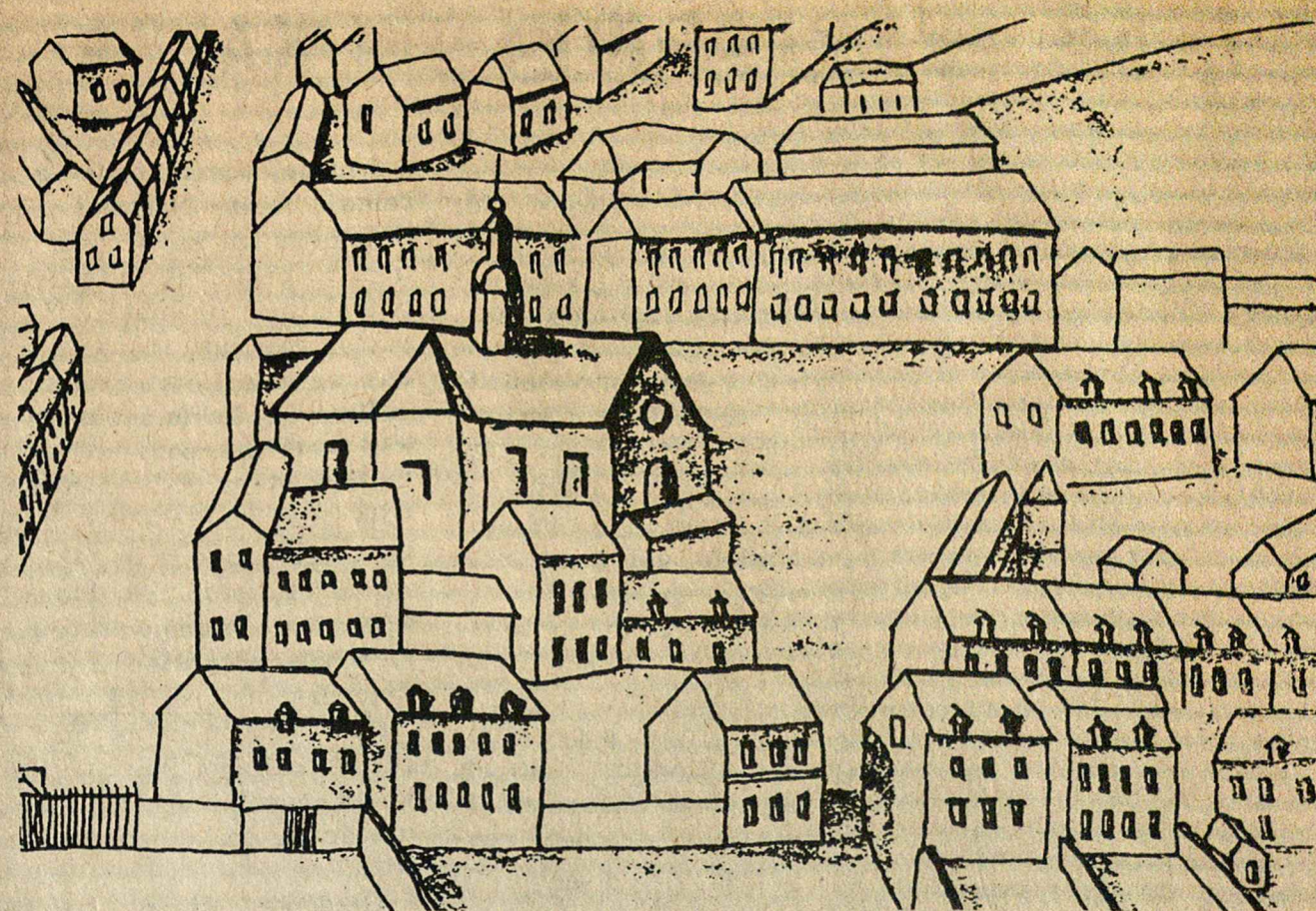
Padarytos klaidos buvo labai rimtos ir labai žiauriai paveikė visas organizacijas. Bet jos, kaip matėme, nebuvo mirtinos klaidos. Galima net daryti išvadą, kad dabartiniu metu organizacijos yra pastatytos ant stipresnių pagrindų, kaip kad buvo anksčiau. Aišku, negalima to pritaikyti visoms, kai kurios beveik pranyko.

Yra daugybė priežasčių, kodėl organizacijos išliko. Mano supratimu, pats pagrindinis svertas buvo tas pats priaugantis jaunimas. Mūsų laimei, šis jaunimas nesplovė ir viską, o veržėsi, kišosi ir po truputį laimėjo.

Kyla labai įdomus klausimas, kodėl jis visiškai nepasidalino iš lietuviškos bendruomenės? Manau, kad svarbiausia priežastis buvo ir yra tas pats patriotizmas. Be abejo, forma sušvelninta ir truputį platesnė plotmė išaiškinta ir suprasta. Šiomis dienomis patriotizmas nebereiškia ankstyvaus grįžimo į tėvynę, nebereiškia, kad žūt būt reikia imti kardą ar šautuvą ir eiti į miškus. Tokios mintys nebėra aktuali šiuo dienų jaunimui.

Kas yra aktualu šiomis dienomis, yra noras būti savųjų tarpe. Yra noras didžiuotis ir sakyti — "o aš lietuvis" arba — "jo, aš amerikonas, bet lietuvis".

Atsimenu, kai vienas kareivėlis (išėjęs į kariuomenę, būdamas 18 metų amžiaus prieš 3 metus) grįžo po dviejų metų į Maironio parką Worcesteryje (tai lietuvių klubas), pakėlė taurę ir pa-



Vienas žavingiausių 17-18 šimt. architektūros paminklų šiaurinėje Amerikoje yra žemutinėje Kvebeko miesto dalyje esanti Karališkoji aikštė — Place Royal, kuri ypač išryškina Naujosios Prancūzijos istorinę epochą. Kvebeko kultūros reik. ministerija vykdo šito architektūros komplekso restoravimo darbus, kurie tęsis visą žiemą. Atstatymo darbininkai sienose dažnai randa pabūklų sviedinius, kurie įstrigo 1759 m. apšaudymo metu. Mūsų piešinys vaizduoja, kaip Notre-Dame-des-Victoires bažnyčia ir aplinkiniai namai atrodė 18 šimt.

OIPQ nuotr.

linksmų švenčių

Joseph Bernotas B.A., B.C.I.,
NOTARAS

Joseph P. Miller, B.A. B.C.I.
+ ADVOKATAS +

Dr. J. Mališka
DANTISTAS

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Chirurginė praktika

Juozas Gražys
KAILIŲ SIUVEJAS

*** **

6396 Bannantyne Ave., Verdun. Tel. 767-6783.

ADAM'S LASALLE

RESTAURANT

* SPECIALTY: SMOKED MEAT *

Sav. J. Stankaitis ir O. Voroninkaitienė

TEL. 365-8666.

7633 LASALLE BLVD.

LASALLE

Leo Gureckas
Sales Manager

NAUJŲ IR SENŲ MAŠINŲ PARDAVIMAI IŠIMTINUS PATARNAVIMUS
PADARO LIETUVIAMS.

Keating FORD Sales Limited

4475 BANNANTYNE AVENUE

VERDUN

TEL: 769-8831; namų 366-2548

sakė: "Kaip aš laukiau šios dienos grįžti į savųjų tarpą". Prieš tai jis buvo atitrūkęs visiškai.

Buvo ir labai svarbus fizinis faktorius, kuris paveikė šį atgyjimą.

Priaušo daug daugiau jaunimo. Kai pradžioje buvo 10-15 jaunuolių, dabar yra 30-40. Kodėl taip įvyko, nežinau. Gal būt, tas atvažiavęs pirmasis jaunimas pasiūtė drąsesnis turėti daugiau vaikų — nežinau. Bet faktas yra, kad organizacijų eilės pasipildė.

Yra įdomu paminėti, kad tose pačiose rajonų stovyklose stovyklautojų skaičiai vėl viršija 350. Worcester, kur kasmet vyksta skautų sporto šventė, vietoj maždaug 100 anksčiau dalyvavusių sportininkų, jau pasidarė apie 300 1966 metais Pasaulio jaunimo kongresas sutraukė net 2000 jaunimo iš viso pasaulio. O 1968 metais Amerikos V tautinėje stovykloje dalyvavo per 1500 skautų.

Tas išaugimas privertė vadovus išplėsti programas, pritaikyti visai naujus metodus ir priimti į savo eiles daugybę vadovų iš jaunųjų tarpo. O priėmimas jaunų vadovų turėjo ir turi labai didelę įtaką. Ta įtaka yra gera.

Per pastaruosius trejetą metų esu nemažai aplakstęs Ameriką, nes namai buvo rytiniame pakraštyje, o universitetas prie vakarinio pakraščio. Per tas keliones beveik visur mačiau lyg naują atgijimą. Visur buvo girdima burzgėjimas, šnektas, juokas, net ir piktas riksmas. Visur buvo matyti gyva auganti idėja.

Kitaip sakant, jaunimas vėl sujudo organizacijų ribose. Aiškiai matyti, kad forma, metodai ir net ideologinė prasmė yra pasikeitusi. Bet tai yra natūralus dalykas, natūrali progresija. Mes negalime tikėtis, kad motyvacija veikti būtų ta pati, kuri stūmė tą pionierių jaunimą.

Norėčiau dar nors trumpai apibūdinti šių dienų jaunuolį. Politika jis per daug nesidomi, išskyrus tai, kas liečia jį asmeniškai. Daugumoje jis nepritaria žalingom demonstracijom prieš karą Vietname, universitetuose. Bet jo nuomonė nėra tokia pat, kaip kad buvo pirmosios stadijos jaunuolio. Jis jaučia reikalą būti Vietname, bet kartu ir nori, kad kuo greičiau karas baigtųsi.

Į Lietuvos klausimą jis, man rodos, labai realistiškai žiūri. Žino, kad išsilaisvinimui artimoje ateityje nėra galimybių. Bet labai didžiuojasi tokiais žygiais, kaip Brazinskų, nes tai iškėlė Lietuvos vardą į pasaulinę plotmę. Be to, tas jam primena, kad tikrai yra toks kraštas, kad ten tikrai žmonės yra prisilėgti, nes jaučia norą bėgti. Taip, pradeda ir toks klausimas kilti.

Jis labai didžiuojasi tuo, kad yra lietuvis. Ypač tas pastebima, kai jis įsėina į kariuomenę. Prisiminkime tą lietuvių, kuris gavo leidimą ant savo malūnsparnio nupaišyti Lietuvos Vyti. Arba tą lietuvių, kuris ant savo revolverio makšties išdegino žodžius: "Tad lietuvi neužmiršk Lietuvos". Ir pagaliau prisiminkime tą lietuvių, kurio pavardė buvo tokia ilga, kad jo viršila ji iššaukė žodžiu "Alphabet". Bet jis neatsiliepė, laukė, kol viršila jo pavardę galų gale ištare. Jis paaiškino: "Norėjau, kad visi žinotų, kad esu lietuvis".

Gyvenime toks jaunuolis liberalus. Jei anksčiau vadovai stovyklose ieškodavo degtinės, dabar stebi jaunuolių akis ir uosto marihuanos kvapo. Ar marihuana blogiau už degtinę? Nežinau. Bet taip yra. Lytiniame gyvenime šių dienų jaunuolis taip pat laisvesnis. Plaukai jo ilgi, bet protas nesumažėjęs.

Dalinai jis truputį prieinamesnis, jis lengviau komuni-kuoja. Manau, su juo lengviau pasikalbėti, palyginus su anų laikų jaunuoliu. Gal būt,

dėl to, kad jis jaučiasi lygus.

Jis noras organizuotis, įsijungti ir rimtai dirbti yra didelis. Ir jis yra efektyvus — gal būt, dėl to, kad šių dienų jaunuolis yra savarankesnis.

Aplamai, dabartinis lietuvių jaunimas išeivijoje nėra jau toks blogas. Jis nėra atitrūkęs, priešingai, jis dar labiau yra įsijungęs į lietuviškąjį gyvenimą. Tik ta jo įsijungimo forma yra pasikeitusi, nebe ta pati, kokią prisimename. Ji laisvesnė, ji daugiau reikalauja, bet manau, kad turės ir didesnės naudos atnešti.

Kas toliau? Nežinau. Tur būt, niekas nežino. Jau daug kas sakė, kad visas lietuvių organizacinis gyvenimas per 10-15 metų išnyks. Aš taip nemanau. Priešingai, matau, kad jaunimas dabar gal dar daugiau veikia. Daug kas sakė, kad gal nė neapsimoka triūsti, vargti ir galvą kvaršinti, nes vis vien nebus iš to naudos. Jaunimas, atrodo, tokių patarimų nepaklausė. Jis mato ir naudos ir pasitenkinimo.

Betgi manau, kad vyresnio amžiaus mūsų bendruomenės nariai galėtų dar daug padėti tą entuziazmą išlaikyti ir net padidinti.

Baigiu su amerikietiška patarle. Manau, kad ji labai čia tinka: "Give him as much rope as he desires, but pull it before he hangs himself" — "Duok jam tiek virvės, kiek tik jis nori, bet atitrauk ją, prieš jam pasikariant".

Tą patį ir mes turime padaryti.

Vladas Gedmintas



Chicagos sanitarinio distrikto prezidentas J. Egan po Lietuvių radijo forumo programos vaišiniasi tarp M. Rudienės ir C. Rudytės.
B. B. azdžionio nuotr.

al. gimanto skiltis

TAIKOS IR MEILĖS ŠVENTĖ

Kalėdos — vieniems tai džiaugsmo ir taikos šventė, kitiems gal tik fikcija, kaip ir pats Kristus — vieniems jis Išganytojas, kitiems — mitas. Krikščioniškojo pasaulio daugumai Kalėdos ir toliau lieka prisiminimu ir pagerbimu To, kuris buvo atsiųstas padėti žmonėms tapti vieni kitiems broliais, supraci ir skleisti, bene patį didžiausią ir, kiekvienam save krikščioniui laikančiam, privalomą įsakymą — mylėti savo artimą, kaip save patį.

Ir turime karus ir visas kitas nelaimes, netiek iš Kūrėjo valios, kiek iš mūsų pačių elgesio ir ignoravimo, o gal ir nenoro suprasti to, regis, tokio paprasto žodžio — meilė — esmės.

Žmonija tą žodį interpretavo įvairiausiai, skirtingomis reikšmėmis, sąvokomis, bet taip ir nepanoro suprasti pačios esmės. Žmonės, gal ir visai sąmoningai, pamiršo, kad meilė eina kartu su įsipareigojimu, auka, bent daliniu savęs išsižadėjimu. Meilė nėra vien tik žodis, raidinė sąvoka, bet ir kietas darbas, stiprios valios ir ištikinimo įdymas.

Kalėdos turėtų mums reikšti kartu ir meilės (tinkamai suprastos) šventę. Krikščioniui geresnio pavyzdžio tai suprasti nereikia toli ieškoti. Jei mes tikime ir pripažįstame Kristų, kaip Dievą, matome, kad tik nuostabi, gal mums sunkiai suprantama savo tvariniams meilė leido Dievui gimti

žmogiškajame pavidale. Tai toks pavyzdys, kuris neturi jokio precedento visoje pasaulio istorijos sampratoje.

Bet žmonija blaškosi, nerimsta ir ieško kelio išeiti iš dabar siaučiančios krizės, bet, bent tol, kol žmogaus protas lengviau priims ir skleis neapykantą, o ne meilę, tol nebus nei taikos, nei ramybės.

Jei mums Kalėdos ir toliau reikš tik pertrauką nuo darbo, pramogavimą ir lėbavimą ir jei mes ir toliau nenorėsime pajusti tikrosios Kalėdų prasmės ir Kristaus skleidžiamos meilės, mūsų šventinis džiaugsmas negali būti tikras ir nuoširdus.

Paprastai meilė tegali būti atsakoma ne abejingumu, arogacija, bet tik meile. Tai širdžių ir žmogiškosios sielos kalba, dar vis girdima ir ateinanti iš Betliejaus pakrautės. Ir po 2000 metų ši kalėdinė naujiena nėra nusto jusi savo aktualumo, prasmės ir šviežumo. Deja, kokia žmogiškoji ironija, kai bombų sprogimai ir šiandien drebina tas vietas, iš kurių pasauliui kaip tik ir atėjo geroji naujiena: taika ir ramybė visiems geros valios žmonėms. Kur stoka geros valios ir meilės, telieka tik ginklų kalba ir siaubas. Ir baimė.

Ir mūsų skaitytojai įprastinius sau sveikinimus juk nesunkiai ras čia išsakytose mintyse. Tebūna kalėdinė nuotaika mumyse ne vien tik šiandien, bet ir apskritus metus. To palinkėjime vieni kitiems.

KALBA

KAS PILNAS?

Viename laikraštyje skaitėme: "Poetė Nataša Gorbonevskaja... buvo apšaukta nepilno proto ir uždaryta į psichiatrinę ligoninę". Tik ar protas gali būti pilnas, nepilnas ar puspilnis? Ar protą galime lyg kokių saiku atseikėti? O tas pats laikraštis keliom eilutėm žemiau rašo: "Jis (Ivan Jachimovič)... irgi buvo teisiamas ir pripažintas nesveiko proto". Va, kur teisybė. Taip ir aną Gorbonevskają bolševikų teismas pripažino esančią nesveiko proto. Taip ir mūsų kaimo žmonės plačiai kalbėjo: žmogus sveiko ar nesveiko proto, viso ar nevisio proto, šviesaus proto...

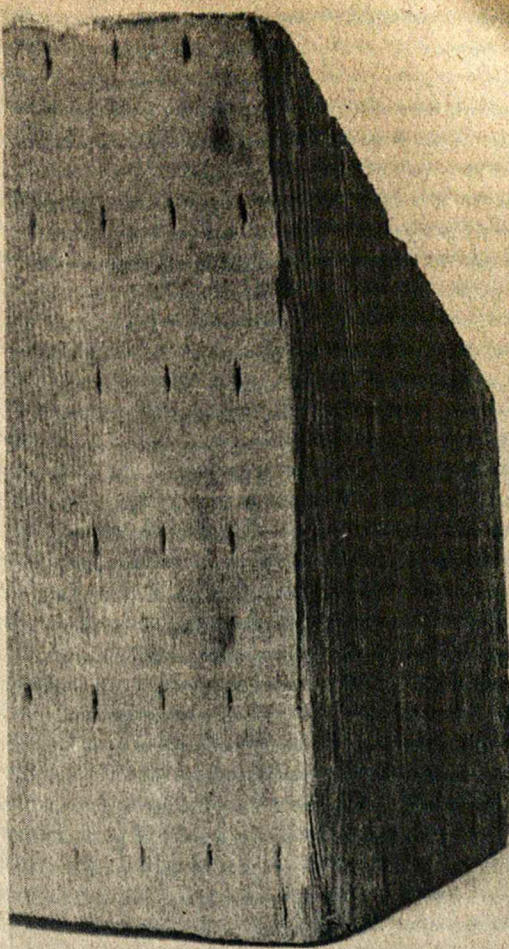
Girdėtas šitoks posakis: "Žmogus užaugęs, pilnam protė, o nesupranta, kas dabar per laikai". Jeigu tas žmogus galėjo būti pilnam protė, tai kitas galėjo būti pilnoje sąžinėje, pilnoje nuotaikoje, pilnoje linksmybėje ir panašiai. Bet kur taip girdėta? Nežinau. Bet pasakoma: "Žmogus užaugęs, su protu (subrendęs), taip (negerai) nepadarys". Arba: "Sveiko proto žmogus pats neikiš galvą į tvorą (pasismaugti)".

"Dabartinės lietuvių kalbos žodyne" (Vilnius, 1954) 584 psl. randame šitokių sakinių: "Sakinio prasmė nepilna, neaiški. Pilni metai kaip čia gyvenu. Jis jau pilnas vyras (suaugęs)". Tame pat puslapyje yra ir: pilnametis, suaugęs, sutęsęs į metus žmogus. O 790 psl. randame: Sveikas protas (pilnas, visas). Bet nėra žodyne pilnapročio, nors pilnas protas ir pripažįstamas.

Iš populiarios žmonių kalbos žinome šitokius pasakymus: Pilna puodynė pieno. Pilnas maišas avių. Pilni aruodai javų. Pilni tvartai gyvulių. Pilna galva rūpesčių... Ir dar šitaip: Sakinio prasmė neaiški, neišryškinta (mokytojo pastaba). Visi, išstisti, apskriti metai kaip aš čia gyvenu. Jis jau suaugęs, subrendęs vyras. (Iš čia ir brandos atestatas). Žilo plauko sveikas protas, nuo pagundų apšarvotas (Maiornis).

O tas pilnas vyras tai juk — apskritas, nutukęs vyras, kitaip sakant, apkūnus. Bet moteriai, ypač mergaitei, Dieve gink, nepasakyk pilna, kad negautum į žandą, nes pilna moteris suprantama ir nescia.

Taigi dėl to pilno pritinka pagalvoti, kur tinka, kur netinka. A.G.Gs.



DAIL. ELENA GAPUTYTĖ



SKULPTŪRA (BRONZA)

po chicagos dangum

Konsulo sukaktis. Chicagos lietuviai sveikino Lietuvos gen. konsulą dr. P. Daužvardį, jam švenčiant 75 m. amžiaus sukaktį lapkr. 16 d. Nesitikėjom, kad taip daug dirbantis ir veikiantis konsulas susilaukė tokio didelio metų skaičiaus. Jis daug padeda lietuviams, ypač kai teismuose ginamos bylos dėl Lietuvoje esantiems giminėms priklausančio mirusiųjų turto. Visur jis atstovauja nepriklausomąją Lietuvą, nes JAV nepripažįsta Lietuvos okupacijos. Ilgiausių metų jam.

Vertingas filmas. Lapkr. 14 d. Carnegie teatre buvo rodoma švedo pagamintas filmas "A Baltic Tragedy". Filmas atvaizdavo, kaip po II pasaulinio karo buvo prievartai ištremiami Baltijos valstybių pabėgėliai į Sovietų Rusiją. Baisūs vaizdai. Žiaurios scenos, žiūrovams neįtikėtina, kad žmonės taip nenorėjo grįžti atgal. Tarp deportuotųjų buvo ir Lietuvos kariuomenės karių, kurie atiteko rusams, vėliau buvo išsiųsti į Sibirą, kiti Maskvoje viešai pakarti.

Lietuvių parapijos. Gaila, bet faktas, kad Chicagoje po kelių metų visas lietuvių gyvenimas pasikeis. Jei dabar, po 20 metų, jau daugelis

išlakstė kitur, į kitus miestus, ir lietuviški centrai atitenka kitataučiams, kažin kas atsitiks su mūsų dabartiniais centrais. Lapk. 1 d. oficialiai uždaryta šv. Mykolo lietuvių parapija, nes ten tegyvena apie 80 šeimų, į pamaldas tesusirinko 45 tikintieji. Diecezija perėmė tolimesnį bažnyčios valdymą. Girdėti, kad šv. Jurgio parapija, Brigporete to paties susilauks, o šv. Kryžiaus Town of Lake irgi silpnėja, šv. Petro ir Povilo jau seniai juodųjų rajone. Visų šventųjų parapija Roselande jau pavojuje, nes juodieji baigia apsupti. Taigi tiek daug lietuviško turto nueina į nežinomas rankas, kurios nė dėkui nepasakys. Ar ilgai išliks ir Lietuvių Plaza, milijoninės vertės ligoninė, Marijos mokykla, Gimimo bažnyčia Marquette Parke?

Lietuvių fronto bičiuliai. Chicagos LFB apygardoj pastutiniu metu pasireiškė didesnė veikla. Ruošiamos paskaitos, kurios kelia visuomenės susidomėjimą. Lapk. 21 d. vyko JAV LFB vadovų suvažiavimas ir pobūvis. Chicagos apygardos valdybą sudaro: L. Prapuolenis, K. Girmius, V. Baleišytė, St. Daunys, Br. Liškus, K. Račiūnas ir Vl. Sinkus. O Altos pirmininku išrinktas dr. K.

Bobelis irgi buvo kelis metus LFB apygardos pirmininku.

Mūsų muzikai. Chicagoje muzikos pasaulin ateina naujoji karta. Tenka džiaugtis Masiulio iškilimu. Lampsaitytė baigė Walpareise muzikos universitetą. Daug talentų yra Marijos aukšt. mokykloje, kur seselė Bernarda auklėja ir mokina mergaites muzikos. Muzikai Jakubėnas, Motiekaitienė, Motiekaitis, Nakas ir kiti turi savo studijas. Balys Pakštas, K. Jelmokas, A. Modestavičius, A. Ramanauskas, Šniukšta ir kiti turi savo orkestrus.

Poetės sukaktis. Chicagoje yra daug poetų, tačiau vyriausia, tur būt, yra gerbiama poetė J. Vaičiūnienė. Jai dabar sukako 75 m. amžiaus, tačiau ji dar darbšti. Šiais metais pasirodė net trys jos knygos: poezijos rinkinys "Rūpestis", "Tautinių šokių švenčių takais" ir "Nepriklausomos Lietuvos mokytojas ir jo darbo aplinkybės". Ji yra buvusi mokytoja, vyr. skautininkė, visuomeninkė, jos eilių kūryba labai patriotinė. J. Vaičiūnienėi linkime ilgiausių metų.

Naujas žurnalas. Išsiskleidė pirmieji numeriai naujo kultūros ir politikos žurnalo "Naujoji viltis". Jį leidžia lietuvių studentų korp. Neo Lithuania ir Leidėjų taryba. Tikime, kad jame atspindės mūsų jauniosios kartos gyvenimas, nepasuks nei per daug į dešinę, nei į kairę.

Sveikinam šokėjus. Jaunimo centro studentų ansamblis švenčia 10 m. sukaktį. Jam vadovauja L. Brazdienė. Ansamblyje yra 35 šokėjai, kurie lapkr. 15 d. šoko LTV, spalio 30 d. Chicagos universitete tautybių šventėje, sausio vidury pasirodys 9 kanale televizijoje, sausio 31 d. šoks Marijos aukšt. mokykloje kartu su Hamiltono Givataru. Puiku, kad L. Brazdienė sugeba taip gražiai jaunimą mokinti. Bal. Brazdžionis AUKOS

Vlikas kreipėsi per spaudą į visus užsienio lietuvius, prašydamas aukų pabėgėlių Brazilskų bylai Turkijoje ginti.

KLB Kr. valdyba visas apylinkes kviečia į vaju aktyvial išjungti, ir surinktas aukas persiųsti tiesiog Vlikui, 29 West 57th Street, New York, N.Y. 10019, USA.

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

"LITAS" SVEIKINA VISUS SAVO NARIUS IR VISUS MONTREALIO LIETUVIUS ŠV. KALĖDŲ PROGA IR LINKI LAIMINGŲ IR TURTINGŲ 1971 METŲ.

Montreal Enterprises Reg'd

Kalėdų ir Naujų Metų

ŠVENČIŲ PROGA, SVEIKINAME VISUS MŪSŲ PRIETELIUS, PAŽĖJUSIUS IR KLIENTUS, LINKĖDAMI DAUG DŽIAUGSMO IR LAIMĖS

ONA IR ALBERTAS NORKELIŪNAI

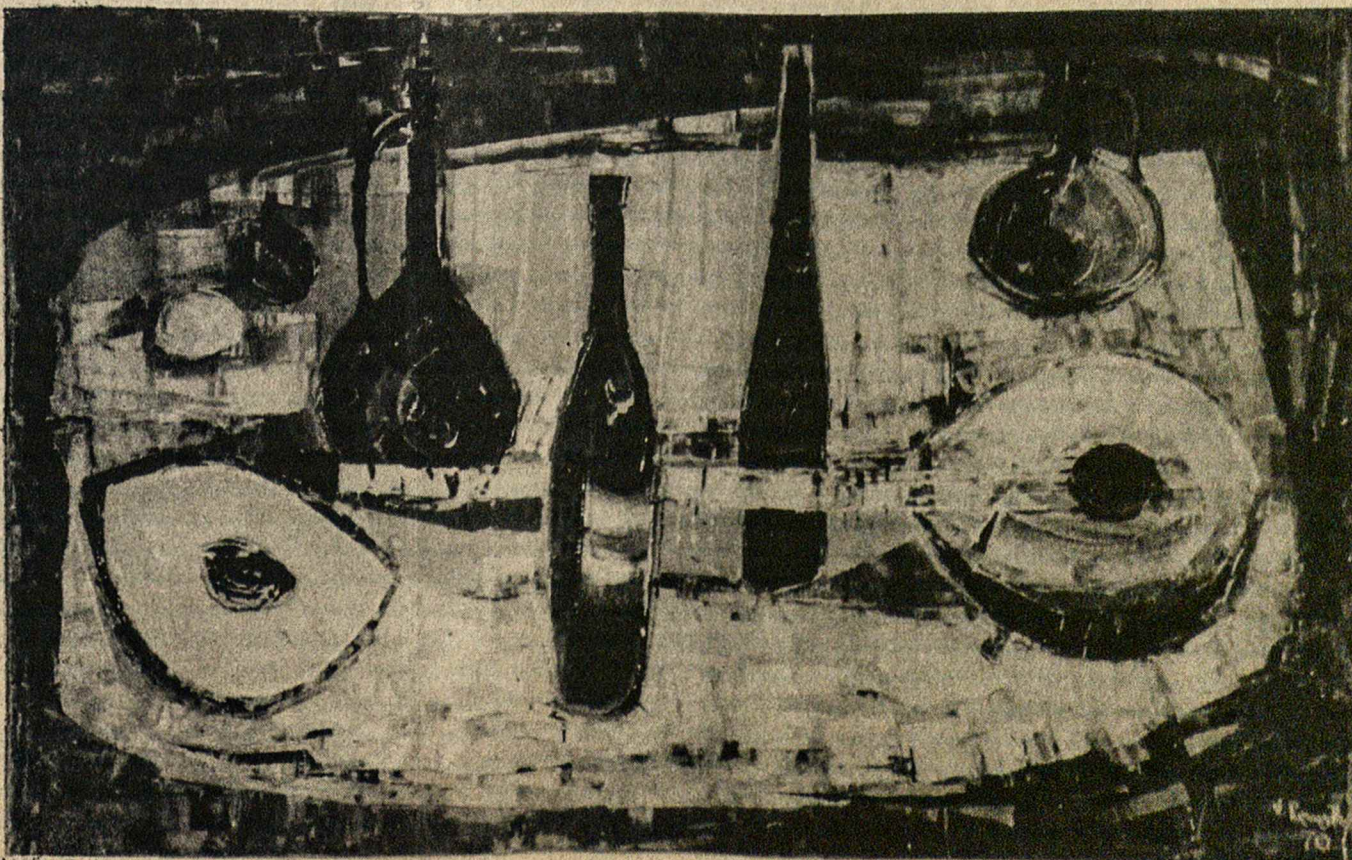
ŠVENTU, KALĖDU, SULAUKUS, sveikina klientus ir visus nontrealiečius.

NAUJŲ METŲ PROGA, linki geros sekmės kiekvienam!

DĖKOJA VISIEMS, už pasitikėjimą, pavedant apdraudas šiai agentūrai.

PETRAS ADAMONIS

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.



DAIL. VYTAS REMEIKA

NATIURMORTAS SU MANDOLINA (ALIEJUS)

Skveras

1. Du išimylėję nebyliai

Pirštas, pridėtas prie lūpų. Pakimba
gatvė tylą (daug lipšnesnė už mūsų).
Pradeda du nebyliai pantomimą
tuoj po lietaus, prie Koltrynos mūrų.
Drėgnos gruoblėtos sienos. Ištryšksta
kriaušių šviesa.

Krinta žiedlapiai.

Sveikas!

Patys švelniausi gestai ir išraiška.
Ir portale — nenuplaukamas veidas.

2. Senės

(Sesuo Maura,
sesuo Marija,
sesuo Marciana
susėda prie surūdijusio fontano.)
Apdaužyta liūto galva įsimontavo
į aukštą aklinę sieną. Spontaniškai

skraido klevų ir liepų sėklos.
Ir senės lyg statulos — tykios ir sėslios.
(Baltam debesų šešėly išsėkitės. .)

Vaikystės

miestas

Tu vėl pritemdytas šešėliais
lyg agatas.
Gatavas
sapne tas tavo mirgantis apvirlęs
atvaizdas,
su liūtimis sulietas, su pavasariu
(nuo tavo gatvių niekad nepavargsiu,
nuo tavo žingsnių kūkiodama juoksiuos),
su žvirblių čiulbesiu senų namų
vijokliuos. . .

... Ir vėl alyvų atšvaitais dažysis
kaskados lavo laiptų,
po žibintais žybsinčios.

Varpinė

Spindulys čia — lyg žvakė.
Ir skliautai — varnai.
Rūdimis pro voratinklius žėri varpai,
vaivoriniai variniai vėtrų varpai. . .
Bet nubrūžinti tavo ir mano vardai.

Prisirišimas

... O kai įneš vaikystės oleandrą
su rožinių žiedų didžiulėm kekėm,
sugrįžk.
Jau muša dvyliktą.
O antrą
Kris įstriža šviesa. . .
Sugrįžk. Iškęsim.
Išsaugosim švelnumą, šventę, šilumą,
medžioklinių šunų prisirišimą. . .



*

Pro vieną langą žiūri saulė.
Pro kitą langą žiūri mėnuo.
Daiktai ir baldai — iš tokio mėlyno
ir šilto medžio. . .

Visam pasaulyje
glamonijų metas, šviesa užpustęs. . .
Visam pasauly mes jo ieškojome —
pelių apgraužtuos graviūrų puslapiuos —

namelis stovi ant vištos kojų
mėnulio kryžgatvy iš saulės pusės. . .

Skrybėlininkė

Dovanosiu save kaip šypsni.
O paskui tu mane paįšysi
(sniego gniūžtėje, puoje, pūke) —
skrybėlaitė iš balto pikė,
ratilais besiliejančios bryliai
(tik neleisk susiglausti tai brydei) —

Oš didžiulės baltos ramunės,
Debesų šiaurinis ramumas,

*

Iš bedugnio šulinio
dugno —
tarsi šviesos kažkur viršūnė —
birželis ir liepa —
gimtadienio saulė. Lieptas

J erdvę, priskridusių paukščių.
Aš pasieksiu tavę. Paaugsiu. . .

Prieplaukų saulė

1.

Išgerkim. Nes bangos — iš ašarų.
Už lūžį — užšalusį, aštrų,
už gelmę laukimo naktį,
už juodo aksomo faktūrą,
už prieplaukų saulės skridinį,
už sniego archainį skrydį. . .

2.

Kerpės — geliančiai geltonos.
Ant asfalto juda
dar šalti šakų šešėliai.
Šaižiai užia jūra.
Aušta.
Švilpauja kažkas — taip įžūliai ir
šūriplai,
Subanguoja stalčių dugnuose apšiuurę
jūraliai.

(Lit. ir menas)

toronto

PASIKALBĖJIMAS

TRAUKINYJE

Traukiniui sustojus Queen
stotyje, neaukštas, storulis
vyras, nešinas didžiulį, gerai
įpokuotą paveikslą, vos įeina
į vagoną. Su juo eina jaunes-
nis vyras, kuris padeda pri-
laikyti nepatogų pirkinį.

Jiems greta susėdus, pa-
veikslą atsargiai šalia pasis-
tačius, jaunesnysis vyras su-
sidomi pirkinium. Jis pasiklau-
sia, kodėl bendrakeleivis
vargsta. Pirkdamas galėjęs
paprastai pasakyti, kad
krautuvė pristatytą paveikslą
tiesiog į namus. Pagaliau ko-
dėl jis nesusidomėjęs kurio
nors lietuvių dailininko kūri-
niu. Juk mes turime tiek daug
produktinių menininkų.

Idomiu sutapimu, jis kaip
tik buvęs pereitą šeštadienį
skulptoriaus Dagio parodos
atidaryme. Ten jis apžiūrė-
jęs labai turtingą tapybos ir
skulptūros parodą. Ten buvę
galima patenkinti ir lepiusią
skonį už, palyginti, prieina-
mą kainą.

Paveikslu savininkas atsa-
ko, noris padaryti staigmeną
žmonai. Šiandiena esanti jos
gimimo diena. Ji parėjusi va-
kare iš darbo, labai nustebę,
pamačiusi ant sienos dovaną.
Į antrą klausimą vyras atsa-
ko, kad jis nemėgsta mūsų
menininkų modernaus meno.
Apskritai jis niekuomet ne-
mėgęs modernizmo. Juk bent
ką vertinanti akis negali jame
nieko pamatyti ir net kukliau-
sias skonis negali būti paten-
kintas.

Tuo labiau jam nepatinka
Dagio darbai. Prieš pora me-
tų jis irgi buvęs Dagio skulp-
tūros parodoje ir iš ten iš-
ėjęs labai nusivylęs. Jis tuo-
met neradęs nieko tokio, kuo
būt galėjęs pasigėrėti, kas
būt patraukę jo akį, kas būtų
priimtina jo skoniui. Parodo-
je tuomet buvę viskas taip
grubiai, taip neapdailintai pa-
tiektas, kad jis stebėjęsis,
kaip žmogus galis su tuo iš-
eiti į viešumą.

Jaunesnysis vyras išklauso
savo bendrakeleivio nuomo-
nės ir su juo sutinka. Jis net
patvirtina, kad taip iš tikrųjų
buvę tuomet pats buvęs pana-
šios nuomonės apie Dagį ir
jo skulptūrą. Bet pereitą
šeštadienį, apžiūrėdamas pa-
rodą, Dagio jis nebepažinęs.
Nežiūrint to, kad skulptoriaus
kūriniai dar nėra galutinai
išsivadavę iš sunkiųjų formų,
kad jie dar turi modernizmo
aprašų, juose buvę galima
pastebėti ir visai naujų linijų.
Kai kuriais atvejais jis net
netikėdamas studijavęs atski-
rus darbus. O kai kuriose
moters formos kompozicijose
jis atradęs net Dagio kūrybo-
je lengvumą.

Jam buvę nepaprastai įdo-
mu, kad per tokį trumpą lai-
ką sunkioji skulptoriaus ran-
ka persiformavo. Kai kuriais
darbais Dagys taip vykusiai
pasinėšęs į grakščios formos



Šimet sukoko 10 metų nuo prof. K. Pakšto mirties. E. Šulacio nuotraukoje
K. Pakšto paminklą Chicago's Šv. Kazimiero kapinėse šventina vysk. Bra-
zys, taip pat jau paitraukęs iš gyvųjų tarpo.

apipavidalimą, kad jam pri-
siminęs jo mėgiamas meni-
ninkas Baltuonis. Šalia nau-
jos gyvybės ir veržlumo, Da-
gys patiekė nemažai ir rea-
lizmo. Realizmą tikrą, ap-
čiuopiamą, pasigėrėjimą tei-
kiantį. Tai buvo ypač ryšku
ten, kur Dagys vaizdavo par-
tizanus, Jūrą ir Kastytį,
Vytautą prie Žalgirio, Basa-
navičių, Maironio biustą, ar-
toją su jaučiais.

Paroda buvusi gausi ne tik
skulptūromis, bet ir tapyba.
Paveiksluose dominavo ryš-
kios spalvos ir autoriaus idė-
ja gausiems lankytojams at-
nešė malonią staigmeną.
Ypač didesnio dėmesio buvęs
vertas jaunystės paveikslų
ciklas, ne tik savo menišku
išbaigimu, bet ir jautriu sen-
timentu. Ar tai berniuko ke-
lionė į malūną, ar žaidimas
su sniegu, ar besimeilinas
kačiukas, ar pasijodinėjimas
arkliu. Stebinti kūrinių seriją
ėmęs savotiškas nostalgijos
jausmas. Tarsi grįžus prabė-
gusiai vaikystei, kurią taip
vykusiai pavaizdavo gabioji
menininko ranka.

S. Pranckūnas

RINKTINĖS
POSĖDIS

Kanados šaulių rinktinės val-
dybos posėdis įvyko Toronte
lapkričio 21 d., dalyvaujant
Pūtvio kuopos pirmininkui ir
rinktinės valdybai, Montrealio
kuopos pirm. I. Petrauskui,
šaulei Strelieui, Hamiltono
DLKA kuopos pirm. P. Kano-
pai ir A. Povilauskui.

Pirmininkaujant rinktinės
pirm. St. Jokubaičiui, svarsty-
ti einamieji reikalai, susiję su
šaulių veikla.

Nutarta Kanados rinktinės
susivažiavimą daryti 1971 m.
gegužės 22-23 d. Montrealyje,
globojant Montrealio š. kuopai,
kuri tuo pačiu laiku švęs 15 metų
gyvavimo sukaktį. Kooptuota
LKM šaulių kuop. šaulė Stre-
lienė į rinktinės valdybą mote-
rų veiklai koordinuoti. Šaulys
V. Keturakis patvirtintas rink-
tinės šaudymo vadovu. pg

KARIUOMENĖS
ŠVENTĖ

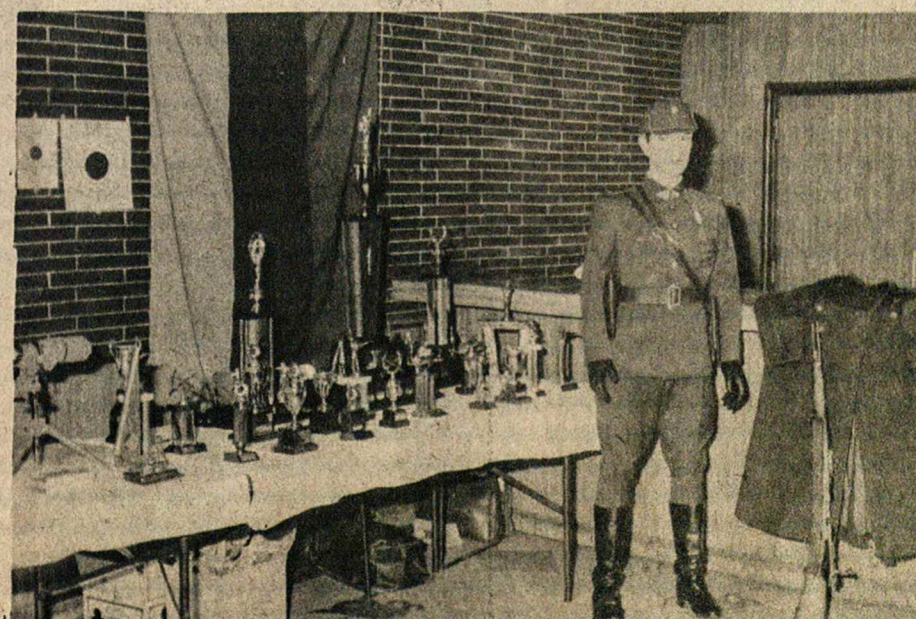
Kariuomenės šventė paminė-
ta Toronte lapkričio 22 d. Lie-
tuvų bažnyčiose buvo pamaldos
sudenos reikšmės pritaikytas
pamokslas. Pamaldose orga-
nizuota su vėliavomis dalyvavo
ramovėnai iš St. Catharines,
Hamiltono, Toronto šaulių kuopos,
Toronto sav. kūrėjų sky-
rius ir Toronto "Šatrijos" ir
"Rambynų" skautų tuntai.

Prisikėlimo salėje, gausiai
susirinkus Toronto visuomenė,
iškilmingą minėjimą atidarė
Putvio šaulių kuopos pirm. St.
Jokubaitis. Pagerbus minute
žuvusiųosius už Tėvynę, invo-
kaciją skaitė klebonas tėv. Pla-
cidas, OFM. Plojant susirin-
kusiems, sav. kūrėjai ir Vyčio
kryžiaus kavalleriai, moterų
šaulių buvo papuošti gėlėmis.
Programai vadovaujant stud.
R. Sakalaitei, sveikinimo kal-
bas pasakė Lietuvos gen. kons.
dr. J. Žmuidzinas ir LŠST
centr. vald. pirm. V. Tamo-
šiūnas.

Paskaitą apie Lietuvos ka-
riuomenės dalyvavimą antram
pasauliniame kare skaitė gen.
štabo plk. J. Šepetys iš Detroi-
to. Paskaitininkas perkėlė
klausytojus į netolimą praeitį,
nušviesdamas Lietuvos karių
pastangas išsilaikyti iki karo
pabaigos, bet dėl mums žinomų
priežasčių tai nepasisekė, ir
kariai turėjo sudėti daug dau-
giaukų, negu nepriklausomy-
bės kovose, nes kovojo su daug
stipresniais priešiniais.

Meninę dalį išpildė pianistė
B. Usaitė iš Detroi-
to, gražiai
paskambinusi Beethoveno ir
Čiurlionio kūriniais. J. Vizgir-
daitė, akomp. V. Blūdžiūtė,

(keliami 8 psl.)



Lietuvos karininko uniformos manekenas Toronto šaulių parodoje.

Geriausieji taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame "American Travelers" čekius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas --- virš \$2,100,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	6½%
Už vienų metų indėlius	7½%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAU-
SIAME TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

MOKA

5½% už depositus
6% už šėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7¾% už 2 m. term. dep.

IMA

8% už mortgicijus
8% už asm. paskolas

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIJUS
pagal valdžios nustatytą normą -- 66% įkainuoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydyje, bet
nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju ap-
draustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus
sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min.
iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir
rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

HIGHLAND AUTO BODY

Lietuviams nuolaida.

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Sveikiname visus lietuvius su Šv. Kalėdomis ir

ir Naujaisiais Metais

Lietuvių

**Kredito Kooperatyvas
"Parama"**

1129 Dundas Street West (Lietuvių Namai)

KALEDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
Nuoširdžiai sveikina mielus klientus, draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos ir sėkmės sekančiais metais.

V. BAČENAS,
ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. E. Port Credit, Ont.

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems klientams, draugams ir pažįstamiems
linki

ALFA RADIO & TV

Savininkai E. A. ČIŽIKAI

Telefonas LE 1-6165 672 Lansdowne Ave.

Mieliems klientams, bičiuliams ir pažįstamiems
linkiu džiaugsmingų Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų

Jonas V. Margis, Phm.B.
"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.

Telefonas LE 5-1944,

Savo mieliems klientams linki linksmų Šv. Kalėdų
ir laimingų Naujų Metų

**LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS
MOHAWK FURNITURE LTD.**

137 Roncesvalles Ave. Tel. 537-1442 — 2448 Danforth Ave. Tel. OX. 9-4444

Mieliems savo klientams ir bičiuliams linksmų
Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki

PRANO BARAUSKO

**Draudimo ir nekilnojamo
turto pardavimo įstaiga.**

3828 Bloor St. W. Islington, Ont.

Linksmų Šv. Kalėdų ir sėkmingų 1971 metų linkime
savo mieliems klientams, bičiuliams ir
visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir A. KALŪZOS

480 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ont.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ
linki

OLD COUNTRY SHOP

355 Roncesvalles Ave.,

Toronto, Ont.

SV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS KLIENTUS,
DRAUGUS IR PAŽĖSTAMUS

AL GARBENS
Real Estate

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 BLOOR ST. W. TORONTO, ONT.

toronto

(atkelta iš 7 psl.)

padainavo. Programos atlikėjos buvo skaučių apdovanotos gėlių puokštėmis. Pabaigai, Toronto skautų kanklių, birbynių ir skudučių vienetas, vadovaujamas G. Kalinausko ir Ž. Šilinskaitės, pagrojo šešias daineles, užbaigdami "Lietuva brangi". Uždaramąjį žodį tarė KLB Toronto apylinkės pirm. V. Skrinskas. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Putvio šaulių kuopos sporto vadovo V. Keturakio rūpesčiu buvo suruošta kuopos ir individualiai laimėtų už šaudymą trofėjų parodėlė. Buvo įvairių sportinių ginklų ir Lietuvos kariuomenės karininko manekenas. Parodėlė susidomėjimas, ypač jaunimo tarpe, buvo didelis.

ŠAULIŲ
PARENGIMAS

Toronto VI. Putvio šaulių kuopos metinis parengimas lapkričio 21 d. Šv. Jono Kr. parapijos salėje pasisėkė. Dalyvavo daug svečių, jų tarpe buvo LŠST Centro vald. pirm. V. Tamošiūnas, gen. štab. plk. J. Šepetys, Montrealio LKM šaulių kp. pirm. J. Petrauskas, šaulė Strelienė, St. Catharines ramovėnai su pirm. J. Vyšniausku, Baltik Veteran Corps Toronto pirm. estas kp. M. Randle, R. Tralla, Toronto latvių veteranų pirm. J. Zemblovskis, sav. kūrėjų Toronto skyriaus pirm. V. Štreitas ir kiti.

Šaulės vaišino užkandžiais ir kavute dalyvius. Meninę programą išpildė viešnios iš Detroito. J. Vizbaraitė padainavo vakaro nuotakai pritaikytų dainelių, akomp. p. Blūdžiūtė. Dauguma išbandė laimę turtingoje loterijoje, kurią paruošė šauliai Z. P. Jonikiai ir vadovavo kuop. pirm. Norintieji pasižymėti turėjo progos, prie geros estų kapelos muzikos.

Dėl pasisekusio parengimo kuopos valdyba yra dėkinga kuopos garbės šauliui kun. P. Ažubaliui už leidimą pasinaudoti sale, šaulėms Dambrauskienėi, Valiukienėi, Benotienėi, Jonikienėi, Daugielienėi ir Keturakienei už paruoštus užkandžius ir kavutę. Šauliams Astrauskui, Bačėnui, Jonikiui, Bičiūnui, Gerdvainiui, Keturakiui, Vaškeliui, Meškauskui ir Gražuliui už atliktą darbą. pg.

hamilton

SLA
VALDYBA

Guodžio 5 d. J. ir E. Bajoraičių patalpose įvyko SLA 75 kuopos metinis susirinkimas, kuriame SLA selmo atstovas J. Šarapnickas padarė pranešimą apie SLA organizacijos 2 metų veiklą, atskaitomybę ir atsakė į klausimus.

Buvo išrinkta nauja kuopos valdyba iš pirm. J. Šarapnicko, vicepirm. P. Daugino, fin. sekr. St. Pilpavičiaus, prof. sekr. J. Bajoraičio, izd. Ant. Kaušpėdos ir izd. globėjų: Ig. Varno ir G. Melnyko.

Kuopa yra veikli ir materialiai remia tautinę veiklą. Šiais metais 100 dol. paskyrė Kanados Lietuvių fondui, įstojo į Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būrelį su 12 dol. metiniu mokesčiu. Taip pat siunčia kas metai po 10 dol. Batunui.

Po susirinkimo kuopos globėjai J. E. Bajoraičiai suruošė vaišes, už kurias atsisakė imti bet kokią atlyginimą. Vaišių metu J. Šarapnickas pasakė kalbą apie SLA reikšmę. Jis pabrėžė, kad SLA tebėra reikšmingas ir šiandien, bus reikšmingas ateityje, ne tik apdraudoje, bet ir tautinėje veikloje. Dar kalbėjo

Ig. Varnas ir St. Pilpavičius. Pagerbta buvo SLA kuopos darbuotojai narė D. Dauginienė; jai už pasidarbavimą Susivienijimui kuopos nariai įteikė dovaną: menišką odinį albumą, K. Budniko pagamintą.

Z. Pulianauskas, negalėdamas dalyvauti susirinkime, atsiuntė sveikinimą raštu ir pareiškė: "Patyręs apie numatomą pirkti dovaną mūsų kuopos narė D. Dauginienė ir aš jungiuos su kukliu man skirtu įnašu šiam reikalui. Aš, kaip buvęs kuopos vadovas, labai gerai prisimenu p. D. Dauginienės man duotą jos stiprią paramą, besidarbaujant kuopos naudai. Linkiu p. D. Dauginienėi nepavargti besidarbaujant mūsų kuopos ir kartu mūsų tautos žmonėms".

Kuopos susirinkime kaip svečias dalyvavo K. Vilbikaitis iš St. Catherine's, kuris apsidžiaugė, kad SLA susirinkimas vyko labai draugiškoje nuotaikoje.

SLA narės, gabios moksle Rūta Bikinaite ir Rita Ročytė persikėlė į suaugusiųjų skyrių. Džiugu, kad jaunimas stoja į SLA, nes ateityje bus kam vadauti.

Narys.

ORGANIZACIJŲ
SUSIRINKIMAS

Lapkričio pabaigoje B-nės valdyba buvo sukvietusi organizacijų pirmininkų susirinkimą. Jame dalyvavo daugumos organizacijų atstovai. Gausus dalyvių skaičius rodo, kad domėjimasis vietos lietuvių veikla dar pakankamas. Buvo plačiai išsikalbėta lietuvių veiklos temomis. Ypatingų nutarimų nepadaryta, jei neskaityti išreikštą norą tokius susibūrimus šaukti dažniau ir savo tarpe matyti KLB Krašto tarybos atstovus hamiltoniečius, kurių ateityje numatoma net aštuoni.

Gera, kad pakalbėta kolonijai liečiančiais klausimais, tačiau, šių eilučių autoriaus nuomone, gaila, kad nepasikalbėta jau seniai pribrendusiu reikalu, būtent, kaip įnešti daugiau draugiškumo ir nuoširdumo organizacijų tarp. Nepaslapstis, kad to Hamiltono jau seniai trūksta.

Gražių vaisių reiktų tikėtis pradėjus nuo parengimų. Pvz., sambūrio vienetas, rengdamas savo parengimą, svečiais pasikviečia visų organizacijų vadovus, o Bendruomenės pirmininką, kaip būtinybę, rezervuodamas jiems pirmaujančias sėdimas vietas salėje. Dar daugiau. Sukaktiniuose parengimuose, vietos kolonijos sveikintojų eilėje pirmąjį turėtų eiti Bendruomenės pirmininkas, bet ne koks nors kitas atstovas.

Bendruomenės valdyba, su jos pirmininku priešakyje, yra visos kolonijos rinkta demokratinio keliu, todėl ji yra mūsų įvairios veiklos koordinatore ir tvarkytoja. Juk mes patys davėme jai mandatą tai daryti. Todėl Bendruomenės valdybai ar jos pirmininkui turėtų būti parodytas reikiamas respektas ir paklusnumas. Taip turėtų būti daroma tvarkos ir našesnio bendro darbo dėliai. Taip yra daroma kitur, taip turėtų būti ir pas mus. Todėl nelaukiant sekančio panašaus susirinkimo, draugiškumo dvasioje ir artimesnio bendradarbiavimo link, reiktų pradėti eiti jau dabar.

Zp.

• Latvii Nepriklausomybės šventės minėjime, lietuviams atstovavo KLB Hamiltono apyl. pirm. K. Milleris ir J. Krištolaitis.

• Hamiltono miesto savivaldybės kvietime tautybių po-

sėdyje L. Bendruomenėi atstovavo vald. sekr. O. Stasiulis.

• 1971 metų kaukių balių rengia vietos sporto klubas "Kovas".

• Vida Šopytė-Dent susilaukė pirmojo naujagimio — dukters. Zp.

NAUJŲJŲ METŲ
SUTIKIMAS

Naujųjų Metų sutikimą ruošia KLB Hamiltono apyl. valdyba J. Centro salėje gruodžio 31 d. Sutikimą norima suruošti nauju ir skirtingu būdu. Taip, kad atsilankiusieji būtų visi patenkinti ir visi šypsotys. Šios valdybos noras yra turėti labai gausų susibūrimą.

Tad ir būtų siūlytina vieniems palikti ramybėje rūsius ir visą vargą bei rūpestį, svečių belaukiant ar juos išleidžiant į namus.

Tik priėmimo šeimininkė gali suprasti, kiek vargo ir triūso reikia idėti, belaukiant svečių didesnio būrio. Tad visą tą vargą ir rūpestį patikime rengėjams, ir visi būkime jų svečiais, Naujųjų Metų išvakarėse, kur sutiksime senus pažįstamus bei draugus ar užmegsime naujas pažintis. Zp.

welland

NAUJA
VALDYBA

Lapkričio 29 d. KLB Wellando apylinkės visuotinas narių susirinkimas išrinko naują valdybą: pirmininkas J. Paužolis, sekretorius M. Šalčiūnas, kasininkas A. Žinaitis. Į revizijos komisiją išrinkti Jonas Staškevičius, Petras Šidlauskas ir Antanas Staškevičius. Apylinkės valdybos adresas: 10 Elizabeth E Str. Welland, Ont. Telef. 732-4964 arba 834-4918.

Apylinkės nariai sparčiai mažėja, nes kasmet po keletą iškeliauja amžinybėn. Jaunimas, baigęs vidurinį mokslą, išvažiuoja į didmiesčius studijuoti ir baigęs studijas dažniausiai ten pasilieka dirbti savo profesijose. Dėl to silpnėja visuomeninė ir kultūrinė

veikla. Sunku išrinkti valdomuosius organus, neįmanoma suruošti minėjimų bei parengimų, nes susidaro finansiniai nuostoliai dėl mažo atsilankančiųjų skaičiaus.

Lengvas šaltukas, krantinčios snaigės, išdekoruoti krautvių langai žmones ruošia kalėdinių švenčių nuotakai. Naujoji valdyba linki apylinkės tautiečiams džiaugsmingų švenčių ir laimingų, sėkmingų Naujų — 1971 metų.

london, ont.

SKAUTAI
MINĖJO

Londono skautai atžymėjo kariuomenės šventę organizuotai dalyvaudami mišiose lapkričio 22 d. A. Švilpa kalbėjo šia proga bažnyčioje. Jokio minėjimo nebuvo. ba

BALTIIJA
UNIVERSITETE

Londono tautinių šokių ir dainų ansamblis Baltija pasirodė Western Ontario universitete. Kiekvienais metais universitetas ruošia tarptautinę savaitę. Būna įvairūs pašnekesiai ir diskusijos tarptautiniais reikalais. Ši savaitė buvo užbaigta šiuo pobūdžio programa, į kurią yra įtraukiamos įvairios tautybės.

Lietuviai šioje programoje pasirodė pirmą kartą, nors jie turi vieną iš stipriausių grupių. "Iš praeities tavo sūnūs tęs stiprybę semia", sako mūsų himno žodžiai. Londono studentai neturi ko iš praeities pasiglemsti. Bet dabar jie sukruto. Jie smarkiai juda, ir tas judėjimas yra visų jaučiamas. Visoklausios sėkmės jiems.

Programa praėjo labai jaukioje ir šeiminiškoje dvasioje. Daug plota. Baltija sušoko 4 šokius. Kadangi scena buvo maža, tai teko šokti mažiau sudėtingus šokius. Gaila, kad mūsų didieji ir gražieji vestuviniai šokiai, kaip "Rezginė" ir "Dovanų šokis" negalėjo būti parodyti. Gal tai bus galima kitais metais padaryti, nes po pasirodymo Baltija gavo kvietimą kitais metais dalyvauti. Koncertas žada būti didžiausioje universiteto salėje.

Po programos buvo kavutė ir mažos vaišės. Mūsų šokėjai gavo daug komplimentų už gra-



JAV LB Tarybos prezidiumas. A. Gulbinko nuotraukoje iš kairės vicepirm. dr. A. Rozina, dr. E. Lenkauskas, pirm. V. Kamantas, dr. S. Matas, sekr. V. Kleiza.

žų pasirodymą. Londono laikraštis "The London Free Press" išspausdino 3 nuotraukas apie universiteto tarptautinę savaitę. Dveiose yra mūsų Baltijos šokėjos.

B. A.

montreal

LIETUVIŠKASIS RADIJAS

Speciali kalėdinė lietuviškoji Montrealio radijo programa bus transliuojama gruodžio 25 d. nuo 3.30 iki 4.30 val. p.p. Programos vedėjas Liudas Stankevičius šią specialią transliaciją stengiasi paruošti iš patrauklų ir įdomių.

PARDUOTUVĖ TEBEVEIKIA

Tragiškai žuvusio Juozo Laurinaičio palikimo reikalai galutinai bus nuspręsti teisme 1971 m. pradžioje.

Vėlionio parduotuvę, kuri yra 1918 Frontenac Str., Montrealyje, dabar tvarko ir veda vėlionio sūnus Antanas Laurinaitis.

MOTERŲ ŠVENTĖ

KLK Moterų draugijos Montrealio skyriaus metinė šventė, įvykusi gruodžio 13 d., praėjo su dideliu pasisekimu.

Po šv. Mišių ir taidienai pritaikinto tėvo Aranausko pamokslų, pirmininkė O. Čečauskienė atidarė iškilmingą posėdį, pakviesdama prie garbės prezidento stalo garbingą viešnią seselę Augustą iš Putnamo ir garbės nares. Tylos minute buvo pagerbtos skyriaus mirusios narės.

Po oficialios dalies sekė dr. Ilonos Gražytės paskaita

"Moderni moteris". Paskaitoj moters gyvenimas buvo palietas keliais etapais ir gana ryškiai atvaizduotas šių laikų dvasioj. Paskaitos tekstas vėliau bus pateiktas spaudai.

Šventė baigta vaišėmis. M.

ŽIEMOS BALIUS

KLK Moterų d-jos Montrealio skyriaus rengiamas žiemos balius įvyks 1971 m. sausio 16 d.

Labai įdomią programą atliks montrealiečiams negirdėta solistė On. Pluškonienė iš Philadelphia ir mūsų mielas ir gerai žinomas poetas dr. H. Nagys. Tai bus dainos ir dailiojo žodžio pytinė.

Atitrūkime nuo dienos darbų bei rūpesčių ir pagyvenkime dainos ir dailiojo žodžio atmosferoje. Lauksime visų ruošiamame žiemos baliuje.

Rengėjos

LIETUVIŠKIEJI RENGINIAI

Čia skelbiamas sąrašas tų renginių, kuriuos rengėjai užregistravo pas KLB Montrealio Seimelio prezidento sekretorių P. Adamonį, 3907A Rosemont Blvd., Montreal, tel. 722-3545.

Gruodžio 31. Naujųjų metų sutikimas Vytauto klube.

Gruodžio 31. Šv. Kaz. salėje Parapijos komitetas ruošia Naujųjų Metų sutikimą.

Gruodžio 31. AV salėje Naujųjų Metų sutikimas. Ruošia AV choras.

Sausio 16. Katalikių moterų koncertas-balius AV salėje.

Sausio 23. Žvejų ir medžiotojų klubo Nidos balius AV salėje.

Sausio 30. Šv. Kaz. salėje

parapijos kom. ruošia kun. dr. F. Jucevičiaus 10 metų parapijoje sukakties minėjimą.

Vas. 6. AV salėje Mindaugo šaulių kp. balius.

Vas. 13. AV bažnyčios ir choro 20 m. sukakties iškilmingas minėjimas.

Vas. 14. AV bažnyčioje iškilmingos dvidešimtmečio pamaldos.

Vas. 20. Šv. Kaz. salėje "Nepriklausomos Lietuvos" spaudos balius.

Vas. 28. Vasario 16 minėjimas Plateau salėje.

Kovo 13. Metinis Lito susirinkimas AV salėje.

Gegužės 8. AV salėje metinis choro koncertas.

Gegužės 15. Verdun High School salėje "Gintaro" koncertas.

Gegužės 15. AV salėje Gintaro ruošiamas jaunimo šokių vakaras.

Gegužės 22. AV salėje šaulių suvažiavimas.

PRIMAMAS MOKESTIS

Kiekvieną sekmadienį AV parapijos salėje tuojau po pamaldų KLB Montrealio Seimelio prezidento išdėstomas J. Šiaučiusis priiminėja solidarumo mokestį už 1970 ir 1971 metus.

Kas dar nesate apsimokėję, maloniai kviečiami tai padaryti.

VIETOJ SVEIKINIMŲ

Vietoj kalėdinių sveikinimų "Baltijos" stovyklai paaukoko M. Vapsva 10 dol. ir Br. Staškevičius 5 dol.

Dr. P. Lukoševičius Baltijos stovyklai paaukoko 20 dol. vietoj kalėdinių sveikinimų. Ona Bieliūnaitė vietoj kalėdinių sveikinimų Brazinskių bylai paaukoko 10 dol.

KNYGU LENTYNA

P. Adamonio apdraudos įstaigoje, 3907A Rosemont Blvd., Montreal, yra įrengta knygų lentyna, kur patys pirkėjai gali pasitarnauti. Ten galima gauti įvairių lietuviškų leidinių, plokštelių, primami užsakymai.

Knygų lentyna priklauso AV kioskui. Ją tvarko Jūlytė Adamonytė.

delhi

GALIMA PASIDŽIAUGTI

Šio krašto lietuviai turi didoką ir gražią bažnyčią, išsigtą naujųjų ateivių sudėtomis lėšomis. Per pamaldas pilna bažnyčia žmonių, gieda choras ir gieda labai darniai.

Po pamaldų vieni važiuoja namo, bet dauguma eina į salę, kur jau jų laukia kava, sumuštiniai ir kiti lietuviškai pagaminti skanėstai bei pyragai. Kitas nepalaukia gražios ir taip paremia visuomeninius reikalus.

Otų reikalų daug. Vienas tokių, štai, tuoj krenta į akis. Tai kelios spintos lietuviškų knygų. Visos gražiai ir tvarkingai aplenktos. Knygyną tvarko žymus šio krašto veikėjas V. Miceika. Knygynas dabar yra apie 500 knygų. Kai pasirodo lietuviška knyga, ji nuperkama ir padovanojama knygynui.

Po pamaldų knygos išduodamos skaitytojams. Čia pat būrelis lietuvių šnekučiuojasi. Stalo gale susėdo kokie aštuoni žmonės posėdžiauti, žodžiu, lietuviškas pasaulis gyvas, gražus, dvasioje turtingas. Stipriai prasigyrė visi. Gražūs tabako ūklai, gražios apylinkės. Lietuviai tabako augintojai atgaivino šį kraštą, įtikino visus, kad čia galima ūkininkauti.

Kor.

SKAUTŲ KŪČIOS

Gruodžio 23 d., trečiadienį, 6.30 val., Montrealio skautai ir skautės ruošia savo Kūčias AV parapijos salėje.

SVEČIAS IŠ CHICAGOS

Montrealyje praeitą savaitę lankėsi jėzuitas kun. Juozas Aranauskas, montrealiečiams pažįstamas iš savo veiklos AV parapijoje.

Šiuo metu kun. J. Aranauskas darbuojasi Jaunimo centre Chicagoje.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Sausio 17 d. įvyks visuotinis Montrealio Aušros Vartų parapijos susirinkimas. Bus pateikta metinė darbų apžvalga ir finansinė apyskaita. Be to, bus svarstomas parapijiečių metinio mokesčio pakėlimas iki 10 dol. ir Lito pasiūlymas pirkti du sklypus, esančius šalia klebonijos.

Metinis susirinkimas taip pat turės išrinkti du naujus parapijos komiteto narius.

BALTIJOS LOTERIJA

Baltijos stovyklos valdyba stovyklos patobulinimui rengia mūsų mehininkų suaukotą laimikių loteriją.

Visi prašomi ją paremti.

VIEŠNIA

Montrealyje viešėjo Lilija Milašūtė iš Victorijos, B. C. Su ja kartu atgal išskrido S. ir A. Vilimai, kurie Britų Kolumbijoje praleis šventes.

Nauja literatūros plokštelė

— Kalėdų šventėms "Lietuvių Dienų" leidykla (4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca. 90029) išleido poezijos ir prozos plokštelę, kurioje savo kūrinius skaito keturi populiariai literatūros vakarų dalyviai: Pulgis Andriusis, Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis ir Stasys Santvaras. Plokštelė pavadinta "Keturi autoriai — poezija ir proza".

Kartais nusiskundžiama, kad literatūrinės plokštelės esančios nuobodžios; šioje plokštelėje autoriai įvairūs, visi skaito labai charakteringai ir imponuojančiai; Andriusis savo kaimo fragmentą skaito gaudžiai lyriškai, Brazdžionis — rimtai, iškilmingai, Santvaras — liūdnai patetiškai, Gustaitis — ironiškai, su šelmiška žypsena. Be to, įtarpai yra pajavirinti Juliaus Gaidelio originaliais įskambinimais.

Plokštelės aplanką puikiai paruošė pasižymėjęs grafikas, šios srities meistras dail. Alfonsas Docius.

Plokštelė ilgo grojimo, tinka Stereo ir Mono aparatams. Kaina \$5.

ŠIRDINGA PADĖKA

Žiuri negailėstinga liga mane ilgai kankino. Nebesitikėjau, kad liksiu gyvas, nes turėjau 7 operacijas. Dabar grįžau į namus ir galiu truputį vaikščioti; turiu būti patenkintas bent tuo.

Tariu širdingą ačiū draugams ir pažįstamiems, kurie mane lankė. Jūsų lankymas man suteikė daug džiaugsmo, nebuvau vienas. Dėkoju ir už dovanas, kurių tikrai nepamiršiu.

Ypač dėkoju klebonui t. L. Zarembei už lankymą ir slaugę A. Puckšaitienei, kuri mane visuomet pralinksmino.

Taip pat dėkoju E. Alexandravičiui, J. Arsauskui, L. Balaisiui, B. S. Balčiūniui, J. Balsiui, S. A. Baršauskui, A. Bernotui, J. Brakniui, R. Brikiui, A. Chodeckui, J. K. Gataučiai, K. J. Gelčiui, J. Gražiui, A. Gromes, V. Hoffmann, J. M. Jurėnui, J. Jurėnui, J. R. Jurkštui, P. Jurkštui, T. E. Kazakevičiui, P. A. Keršuliui, P. Keturkai, W. Kuliešiui, J. Laurinaičiui, G. Machonui, D. D. McGivern, W. V. McGivern, J. B. Malaiškai, H. Manstavičiui, J. J. Manstavičiui, B. B. Manstavičiui, M. Martusevičiui, J. Meliauskui, P. Petroniui, P. Petruliui, V. Raguliui, C. H. Radeckui, R. Simaniūškui, A. M. Simijonui, J. Skapinskiui, J. Stukui, M. Šukiui, A. Tamasoniui, J. Urbonavičiui, P. B. Vitui, J. Zobieliui, M. T. Zavadskui, K. Zekoniui, S. Balčiūniui, P. H. Vitui.

Taip pat dėkoju Reddy Memorial ligoninės gydytojams dr. R. Shulman, dr. A. Popieraičiui, dr. R. Bourne, Royal Victoria ligoninės gydytojams — vyr. chirurgui dr. Lloyd MacLean, dr. J. Meakins, dr. R. Southin, Protestantų ligoninės — dr. Stillwell, dr. Mackenzie ir Mr. Miller.

JOHN MASKOLIŪNAS

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI SKELBDMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAZAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAS NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSEJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKASKIENE VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik \$7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius \$1.50

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Universal Cleaners & Tailors

B. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941.

239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

LAURINAITIS JUOZAS

Tel. 524-0209

DĖMESIO, DĖMESIO! Parduodu alų perkama kaina, visų rūšių minkštą gėrimą po \$2.00 už case, Varškę 5½ sv. už \$2.10. Pigiausiomis kainomis šviežias ir rūkytas dešras ir kitus produktus. Atvykite patys į krautuvę - 1918 Frontenac St. (PRIE PAT METRO)



MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road

TEL. 695-3883

POINTE CLAIRE, QUE.

(M. Rutkauskas)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinu, alyva, padangomis ir kt.
- Tikrai keliais minučių iš Montrealio greitkelio Nr.40 arba Nr. 20. Atvažiuo neapsiriksitel!

ATLIEKAMI ĮVAIRŲ MŪRINIMO DARBAI IR VISOKIERIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBEKO.

M. Krauza

10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

LaSalle

AUTOMOBILE INC.



LAURENT DAIGNEAULT
Président

- DEMON
- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION DODGE

- Išorės taisymas
- dažymas
- ratų derinimas
- kiti remontai

Visu firmu automobiliams

De La Verendrye Blvd. ir Hebert kampo

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE

366-0330



Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

T. Laurinaitis

A.B.C. PARCEL SERVICE

3891 ST. LAWRENCE BLVD.

MONTREAL, QUE, CANADA

TEL. 844-9098



- A.B.C. Parcel service patarnauja gerbiams lietuviams klientams jau 17 metų ir ryžtasi tai daryti dar daugelį metų ateityje.
- A.B.C. yra vienintelė bendrovė Montrealyje, kuri turi visus leidimus ir teisę pati išrinkti mokesčius bei siųsti siuntinius tiesiai iš Montrealio.
- Mes turime pilną pasirinkimą įvairiausių medžiagų, tinkamų siuntoms, ir duodame dideles nuolaidas angliškoms medžiagoms (joms maitas yra tikrai \$1.00 - vienas doleris - už jarda) už apsiuštus nuolaidai iki **50%**
- Pardudame taip pat specialius pažymėjimus (certificates), už kuriuos galima pirkti prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
- Skubėkite mums aplankyti arba skambinkite mums, kad galėtumėte gauti visą informaciją apie tai, ką geriausia šiuo metu siųsti Lietuvon.

A.B.C.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS
7882 BLVD. CHAMPLAIN
cote 6ième Ave., LaSalle

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durs, langu rėmai, Izoliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B. P. išdirbiniai ir visa kt.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500
namu - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAY. G. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Windsor

DRY CLEANER & DYERS CO. LTD.
1205 Church Ave. Verdun, P.Q.

Tel. 768-6679.

Savininkai: A. Kersys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greihus.

Valome visokius drabužius, langų užuolaidas, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus, šopkas ir visą kitą namų apyvoką.

Windsor yra moderni valykla, turinti 20 metų patirtį šiam darbe. Turinti naujai įrengtą moderniausią drabužių apsaugą (storage) ir greitą patarnavimą.

LIETUVIŲ DIENA IR JAUNIMO KONGRESAS

17-ji Kanados Lietuvių diena 1971 metais įvyks Padėkos dienos savaitgalį, St. Catharines mieste.

Numatomas susaukti ir Kanados Jaunimo kongresas, kurio metmenys jau sudaryti ir artimiausiu metu bus aptarti su St. Catharines apylinkės valdyba. Jeigu bus pasiektas susitarimas, Jaunimo kongresas įvyks tą pačią datą St. Catharines mieste.

VAKARAS BRADŪNO ŽENKLE

Gruodžio 5 d. LF bičiuliai Los Angeles suruošė literatūros vakarą, kuriame dalyvavo iš Chicagos atvykęs poetas Kazys Bradūnas, Bernd. Brazdžionis, Danutė Mitkienė, Elena Tumienė ir Pranas Visvydas.

Pr. Visvydas vakare pristatė visuomenei naujausiąją Kazio Bradūno poezijos knygą "Donelaičio kapą".

Ta proga buvo parduota apie 50 egz. naujosios Bradūno knygos.

IŠTRAUKOS IŠ TESTAMENTO

Vienam iš didžiųjų Lietuvos valstybininkų, Lietuvos žemės reformos vykdytojų prel. Mykolui Krupavičiui mirus, buvo paskelbtos jo testamento ištraukos.

Tai, ką byloja tos ištraukos, bene ir bus pats geriausias nekrologas velioniui. Štai, jos:

"Laidotuvės turi būti kultūros... Nei pamoksle, nei kalbose mano asmenį neliesi. Kalbėtojai teprimena lietuviškai išsivijai tuos idealus,

kuriems aš visą gyvenimą tarnavau ir skelbiau kiekviena proga: laisva, nepriklausoma Lietuva, nenuilstama ir nenutrukiama kova dėl jos išlaisvinimo, rėmimas darbu ir finansais tų institucijų, kurios vadovauja tam išlaisvinimui -- Vliką ir Altą, išlaikyti išsivijoje lietuvių kultūrą ir lietuvių kalbos meilę, išauklėti lietuvių jaunimą taip, kad sugebėtų ir norėtų tęsti kovą dėl Lietuvos laisvės ir lietuvių išlaisvinimo lietuviškoje išsivijoje. To nori ir reikalauja ne tik Tėvynė, bet ir Dievas... Mano akis ir krūtinę užpildė Lietuvos žemė... Jei kas mano laidotuvių proga skirtų kokią auką, prašau skirti Lietuvių Fondui ar LB Kultūros Fondui".

SOLIDARUMO ĮNAŠAI

KLB Kr. valdyba gavo solidarumo įnašą iš šių apylinkių: Vancouver -- 24,50 dol., St. Catharines -- 78 dol., Edmonton -- 40 dol., Montreal -- 120 dol., Winnipeg -- 50 dol., Welland -- 32 dol., Delhi -- 70 dol., ir už dvejus metus iš Hamiltono 318,50 dol.

KR. VALDYBA DĖKOJA

KLB Kr. valdyba nuoširdžiai dėkoja 16-sios Kanados Lietuvių dienos rengimo komitetui ir Londono apylinkės valdybai už taip gražiai parvokusią visų Kanados Lietuvių šventę.

Pirmą kartą visą Kanados Lietuvių dienos programą išpildė lietuviškasis jaunimas, Kr. valdyba dėkoja jaunimui, išpildžiusiam programą, ir jų vadovams. Visos apylinkių



Laima Rastenytė ir Darius Lapinskas po sutuoktvių, kurios įvyko Chicagoje lapkričio 28 d. Bostone ir Stuttgarte muzikos studijas baigęs Darius Lapinskas sėkmingai reiškiasi kaip dinamiškas ir kūrybingas kompozitorius, dirigentas ir režisiorius. Laima Lapinskienė studijuoja prancūzų kalbą, filosofiją ir dramą.

valdybos raginamos remti visus mūsų jaunimo merinius vienetus, nes jie yra mūsų pasididžiavimas ir mūsų ateitis.

Krašto tarybos sesija, įvykusi spalio 24-25 d. Otavoje, praėjo su dideliu pasisekimu. KLB Kr. valdyba dėkoja Otavos apylinkės valdybai ir visiems otaviečiams už malonų suvažiavimo priėmimą ir didelį vaišingumą. Džlugino gausus Krašto tarybos narių dalyvavimas, o ypač dėkoja atstovams, atvykusiems iš Edmontono ir Calgary.

EKSPONATAI KILNOJAMAI PARODAI

KLB Kr. valdybos Kultūros komisijos pastangomis jau atrinkti ir paruošti ekspонатai kilnojamaiai liudies meno parodėlei.

Apylinkių valdybos bei kitos lietuviškos organizacijos, norinčios surengti tokias parodėles kitataučiams, gali kreiptis į KLB Krašto valdybą, ir ekspوناتai bus paskolinti. Krašto valdybos adresas: 1011 College St., Toronto 4, Ontario.

IŠTEIGTA BENDRIJA

Lapkričio 28 d. Nottinghamme įvyko steigiamasis Anglijos lietuvių katalikų bendrijos suvažiavimas. Jame dalyvavo Europos lietuvių vysk. A. Deksnys, Anglijos Stelovados kunigai, bažnytinio komiteto atstovai, be to, dalyvavo stebėtojai D. Britanijos Liet. Bendruomenės, LSS Anglijos rajono ateitininkų atstovai.

Suvažiavimas priėmė laikinus bendrijos įstatus ir sudarė pirmąją bendrijos vadovybę iš visų bažnytinio komiteto pirmininkų.

DĖL PROF. J. KAZLAUSKO MIRTIES

"Tiesa" gruodžio 4 d. paskelbė "išrašą iš teismo medicininės Komisijinės ekspertizės akto". To išrašo tekstas buvo toks:

"1970 m. spalio 8 d. Vilniaus universiteto profeso-

rius J. Kazlauskas, išėjęs apie 13 val. iš Lietuvos TSR Mokslų Akademijos bibliotekos, dingo. Ryšium su tuo prokuratūroje buvo iškelta baidžiamoji byla ir atliktas tardymas. Lapkričio 17 d. J. Kazlauskas lavonas buvo rastas Neries upėje, Vingio parko rajone. Tardymas nustatė, kad Kazlauskas mirė nuo mechaninės asfiksijos, prigerdamas vandenį.

"Lavono tyrimo metu nerasta sužalojimų bei žymesnių liguistų pakitimų, kurie būtų galėję sukelti Jono Kazlauskos mirtį. Mirtis įvyko nuo mechaninės asfiksijos prigeriant vandenį. Lavono pakitimai rodo, kad J. Kazlauskas mirė maždaug prieš 6 savaites ir tiek pat laiko išbuvo vandenį. Kūne nerasta sužalojimų, būdingų kovai ar savignybei. Lavono tyrimo metu konstatuota prasišedanti aterosklerozė aortoje ir širdies vainikinės arterijos (pirmo laipsnio pirmos stadijos). Kitų ligų nerasta. Lavono organuose nuodingų cheminių medžiagų nerasta".

Pasak "Tiesą", tą komisiją sudarė Lietuvos TSR Sveikatos ministerijos vyr. teismo medicinos ekspertas A. Laužikas, profesoriai J. Markušis, J. Nainys, medicinos mokslų daktaras S. Pavilionis, docentas A. Žygas, Sveikatos apsaugos ministerijos IV valdybos respublikinės ligoninės vyr. gydytojas V. Čepaitis, respublikinio teismo medicininės ekspertizės biuro laboratorijos vedėjas J. Gudavičius, teismo medicinos ekspertas A. Eidikevičius.

DRAUGAMS IR BIČIULIAMS LINKSMŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ NUOŠIRDŽIAI LINKI

Romas Maziliauskas

MONTREALIO LIETUVIAI!

ŠV. KALĖDOS TEBŪNA JUMS STIPRESNĖS VILTIES GIMIMO ŠVENTĖ, KAD IŠTVERTUMĖTE LIETUVIŠKUMĖ. NAUJIEJI METAI TEATNEŠA NAUJO RYZTO KIEKVIENAM ASMENIUI IR ORGANIZACIJOMS LIETUVIŠKAME DARBE. ŠIŲ ŠVENČIŲ METU JŪS SAVO MALDOSE IR MINTYSE JUNGKITĖS SU VISAIŠ IŠSKLADYTAIS LIETUVIAIS I VIENINGĄ PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ IR SU PAVERGTAIS BROLIAIS LIETUVOJE.

KLB MONTREALIO SEIMELIO PREZIDIUMAS

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKIŲ VALDYBAS, TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBES BEI IGALIOJINIUS, TAUTOS FONDO LĖŠŲ TELKIMO TALKININKUS IR VISUS GAUSIOMIS AUKOMIS REMIANČIUS PAVERGTO TĖVYNĖS LAISVINIMO DARBA, KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲJŲ METŲ PROGA, NUOŠIRDŽIAI SVEIKINA

TAUTOS FONDO KRAŠTO ATSTOVYBĖ KANADOJE

KANADOS ŠAULIŲ RINKTINĖS IR JOS RIBOSE ESANČIOS TORONTO VL. PUTVIO, MONTREALIO LK MINDAUGO, DEHLIO DLK GEDIMINO IR HAMILTONO DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPŲ VALDYBOS SVEIKINA ŠAULIUS IR ŠAULES, DABARTINIUS IR BUVUSIUS, SU ŠV. KALĖDOMIS IR LINKI LAIMINGŲ 1971 METŲ.

KALĖDŲ PALAIMOS IR RAMYBES VISIEMS LINKI ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA.

Kun. dr. F. Jucevičius, Parapijos komitetas ir taryba

DŽIAUGSMO ŠV. KALĖDOMS IR VIEŠPATIES PALAIMOS 1971 NAUJIEMS METAMS MIELIEMS PARAPIJIEČIAMS IR VISIEMS BIČIULIAMS. AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KUNIGAI:

Tėvas L. Zaremba, S.J.,
Tėvas S. Kulbis, S.J.,
Tėvas K. Raudeliūnas, S.J.
ir parapijos Komitetas.

SVEIKINU VISUS MONTREALIEČIUS SU ŠVENTĖMIS IR LINKIU GEROS SVEIKATOS.

Tautos fondo įgaliotinis Montrealyje
AUGUSTINAS KALVAITIS

V. S-GOS RAMOVĖS MONTREALIO SKYRIUS SU ŠV. KALĖDOMIS IR NAUJIAISIAIS METAIS SVEIKINA NARIUS, SAVANORIUS KŪRĖJUS, ŠAULIUS IR VISUS BIČIULIUS.

VALDYBA

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVIESOJE UŽ LIETUVOS LAISVĘ, ŽUVUSIŲJŲ BROLIŲ TĖVYNĖS MEILĖS UGNIS TEBŪNA ŠVYTURIU VISIEMS PASAULYJE ESANTIEMS SESĖMS IR BROLIAMS ŠAULIAMS

Lietuvos Karaliaus Mindaugo Šaulių Kuopa.

ŠV. KALĖDŲ DŽIAUGSMO, LAIMINGŲ IR SĖKMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ VISIEMS ŽVEJOTOJAMS IR MEDŽIOTOJAMS LINKI

"Nida" Montrealeio Lietuvių Žvejotojų-Medžiotų Klubo Valdyba.

MIAMI LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS SVEIKINA VISUS LIETUVIUS ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ ŠVENČIŲ PROGA

Direktoriai ir Valdyba
3655 N. West St. Miami, Florida

ŠVENČIŲ PROGA, SVEIKINAME NARIUS IR VISUS LIETUVIUS

Susijenijimas Lietuvių Amerikoje
123 kuopa Montrealyje.

ŠVENTINĖS NUOTAIKOS IR SĖKMĖS NAUJUOSIUOSE METUOSE LINKIMĖ VISIEMS ARTIMIESIEMS IR PAŽISTAMIEMS -

Aldona ir Pranas Paukštaičiai

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATŠILANKYTI I NAUJŲJŲ 1971 METŲ SUTIKIMO

BALIŲ

kuris įvyks gruodžio 31 d., ketvirtadienį, DLK Vytauto klube, 2161 St. Catherine Street E., Montreal.

Įėjimas 5 dol.

Bus geras orkestras, gausus baras su šaltais užkandžiais, 9 val. karšta vakarienė su šampanu.

Pradžią 8 val. vakaro.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto.

Skambinkite tel: J. Skinkis 522-9606, 522-2353;

L. Gudas 482-6543 ir prie įėjimo.

Klubo valdyba

A. † A.

ALEKUI TAMASONIUI

staiga mirus, žmonai Julijai reiškiamo gilių užuojautą ir kartu liūdime

Janina ir Gediminas Rukšėnai

A. † A.

Mylimai mamytei mirus Lietuvoje, jos sūnui JURGIUI ŠLEINIUI ir žmonai Roselien Sudburyje, gilių užuojautą reiškia:

J. Bataitis, J. M. Glizickai, J. E. Staškai ir A. Braškys

Mylimai motinai mirus Lietuvoje, Jurgiui ir Rozalinai Šleiniams reiškiamo širdingiausią užuojautą.

St. A. Krivickai, J. A. Kručai